

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὁγδοὺς

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι σφ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σφ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἑκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

2 Δεκεμβρίου 1879

Σφραγὶς τοῦ

ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΩΝΙΑΤΩΝ

[Ἐπὶ ἤρχεν ἐν Λεβαδείᾳ μέχρι τοῦ 1840. Τὰ ἀπαρ-
τίζοντα αὐτὸν χωρία συνεχωρεύθησαν ἔκτοτε τὸ πλεῖ-
στον μετὰ τοῦ δήμου Πέτρας].

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

ΚΙΝΕΖΟΥ ΠΛΗΘΜΑΤΑ ΕΝ ΚΙΝΑΙ

Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν. Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου

Συνίχεται ἐδὲ σελ. 737.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὅπου ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ ἐπισκοπήσῃ ἀκόπως
τὴν πόλιν Σάγγ-Χαί.

Κινεζικὴ τις παροιμία λέγει:

»Ὅταν τὰ ξίφη ἦνε σκωριασμένα καὶ οἱ λί-
σγοι λάμπουσιν,

»Ὅταν αἱ φυλακαὶ ἦνε κεναὶ καὶ αἱ σιταπο-
θήκαι πλήρεις,

»Ὅταν αἱ βαθυίδες τῶν ἐκκλησιῶν ἦνε τριμ-
μέναι ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν πιστῶν, καὶ αἱ αὐ-
λαὶ τῶν δικαστηρίων σκεπασμέναι χόρτον,

»Ὅταν οἱ ἱατροὶ βαδίζουσιν πεζοὶ καὶ οἱ ἄρτο-
ποιοὶ ἔφιπποι,

»Τὸ κράτος κυβερνᾶται λαμπρά».

Ἡ παροιμία εἶνε καλὴ, καὶ δύναται ὁρθῶς
νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐφ' ὅλων τῶν κρατῶν τοῦ παλαιοῦ
καὶ νέου κόσμου. Ἀλλ' ἂν ὑπάρχει κράτος τι,
ὅπου ἡ εὐχὴ αὕτη πολὺ ἔτι ἀπέχει τῆς ἐμπλη-
ρώσεώς της, τὸ κράτος αὐτὸ εἶνε ἀκριβῶς τὸ
ρώσιον Κράτος. Ἐν αὐτῷ τὰ ξίφη λάμπουσι,
Οὐράνιον Κράτος. Ἐν αὐτῷ τὰ ξίφη λάμπουσι,
καὶ οἱ λίσγοι ἔχουσι σκωρίαν, βρίθουσι δ' αἱ
φυλακαὶ καὶ οἱ σιτοβολῶνες μένουσι κενοί. Οἱ
ἀρτοποιοὶ ἀργοῦσι πλείοτερον τῶν ἱατρῶν, καὶ
ἂν αἱ παγόδοι προσελκύουσι τοὺς πιστοὺς, τὰ
δικαστήρια ἐπ' ἴσης οὔτε ὑποδίκων οὔτε δια-
δίκων στεροῦνται.

Ἀλλως δέ, βασιλεῖον ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χι-

ΤΟΜΟΣ Η'—1879

λιάδων τετραγωνικῶν μιλίων, ὅπερ ἀπὸ βορρᾶ
μὲν πρὸς νότον ἔχει μῆκος πλέον τῶν ὀκτακο-
σίων λευγῶν, ἀπὸ δυσμῶν δὲ πρὸς ἀνατολὰς
πλέον τῶν ἑννεακοσίων, καὶ περιλαμβάνει δε-
καοκτὼ εὐρείας ἐπαρχίας, μὴ λογιζομένων τῶν
ὑποτελῶν χωρῶν, ἥτοι τῆς Μογγολίας, τῆς Μαν-
τζουρίας, τοῦ Τίβετ, τοῦ Τόγκιγγ, τῆς Κορέας,
τῶν νήσων Αἰου-Τσου, κτλ, ἀδύνατον εἶναι νὰ
διοικηθῇ καλῶς. Ἄν δὲ οἱ Κινεζοὶ τὸ ὑποπτεύ-
ουσι μόνον, οἱ Εὐρωπαῖοι οὐδόλως περὶ τούτου
διστάζουσι. Μόνος δὲ ἴσως ὁ αὐτοκράτωρ, ἔγ-
κλειστος ἐν τῷ ἀνακτόρῳ του, οὐτινος σπανίως
ὑπερβαίνει τὴν φλιάν, φυλασσόμενος ὑπὸ τῶν
τειγῶν πόλεως τριπλῆς, γιὸς τοῦ Οὐρανοῦ, πα-
τὴρ δὲ καὶ μήτηρ συγχρόνως τῶν ὑπηκόων του,
κατασκευάζων καὶ ἀνασκευάζων νόμους κατὰ
τὸ δοκοῦν, δικαίωμα ἔχων ζωῆς καὶ θανάτου
ἐπὶ πάντων, καὶ ἀπορροφῶν δικαίωματι γεννή-
σεως πάσας τοῦ κράτους του τὰς προσόδους,
μόνος ὁ ἡγεμὼν οὗτος, οὐτινος ἐνώπιον κύπτου-
σιν εἰς σποδὸν πάντων τὰ μέτωπα, εὕρισκε
πάντα ἄριστα ἐν τῷ ἀρίστῳ τῶν κρατῶν. Ἀνω-
φελὲς δὲ εἶναι καὶ ν' ἀποπειραθῇ τις νὰ πείσῃ
αὐτὸν ὅτι ἀπατᾶται. Οὐδέποτε ἀπατᾶται γιὸς
τοῦ Οὐρανοῦ.

Εἶχεν ἄρα γε ὁ Κιν-Φὸ λόγον τινὰ νὰ φρονῇ,
ὅτι καλλίτερον εἶναι νὰ διοικῇται τις εὐρωπαϊ-
κὸς μᾶλλον ἢ κινεζικῶς; Πρέπει τις νὰ τὸ ὑ-
ποθέσῃ, διότι κατόκει οὐχὶ ἐντὸς τῆς Σάγγ-
Χαί, ἀλλ' ἐκτὸς αὐτῆς, ἐπὶ μερίδος τινὸς τῶν
ἑγγλικῶν κτήσεις, αἰτινες ἀπολαύουσιν ἰκανῆς
αὐτονομίας.

Ἡ κυρία πόλις τῆς Σάγγ-Χαί κεῖται ἐπὶ τῆς
ἑριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ μικροῦ ποταμοῦ τοῦ Χου-
άγγ-Πού, ὅστις, συμβάλλων κατ' ὀρθὴν γωνίαν
εἰς τὸν Βουσουγγ, ἀναμίγνυται κατόπιν μετὰ
τοῦ Κυανοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκβάλλει τέλος εἰς
τὴν Κιτρίνην θάλασσαν.

Ὡσειδῆς τὸ σχῆμα καὶ ἐκτεινόμενη ἀπὸ βορρᾶ
πρὸς νότον, περιβάλλεται ἡ πόλις ὑπὸ ὑψηλῶν τει-
χῶν, ὧν πέντε πύλαι ἀνοίγονται πρὸς τὰ προά-
στεια τῆς. Ἀδιεξήτητον δίκτυον πλακοσφῶτων
δρομίσκων, οὗς μάτην ἤθελον ἀποτριβῇ καθαρί-
ζουσαι αἱ σαρωτικαὶ μηχαναί· ἐργαστήρια σκο-
τεινὰ, χωρὶς παραθύρων οὐδ' ἐκθεμάτων, ἐν οἷς ἐρ-
γάζονται ἄνθρωποι γυμνοὶ μέχρι ζώνης· οὐδε-
μία ἀμαξία, οὐδὲν φορτεῖον, μόλις δὲ πού ἰππεῖς

τινες* ναοί τινες ἐγγύριοι, καὶ τινὰ ἀλλοδαπὰ παρεκκλήσια, ἀντὶ δὲ περιπάτου κήπος τεύφουτος καὶ ἐλώδες πεδίον παρατάξεως, ἐκτεινόμενον ἐπὶ ἐδάφους σχηματισθέντος ἐκ προσχώσεων, πληροῦν παλαιούς ὀρυζῶνας καὶ ἐκτεθειμένον εἰς πᾶσαν ἐλῶδη ἀναθυμίασιν· ἐν μέσῳ δὲ τῶν ὀδῶν αὐτῶν καὶ εἰς τὸ βάθος τῶν στενῶν ἐκείνων οἰκῶν πληθυσμὸς διακοσίων χιλιάδων κατοίκων· τοιαύτη εἶνε ἡ πόλις ἐκείνη, ἥς ἡ κατοικία δὲν εἶνε βεβαίως ζηλωτή, ἀλλ' εἶνε μεγάλη οὐχ ἥττον ἢ ἐμπορικὴ σημασία.

Ἐν αὐτῇ ἀληθῶς, μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Νᾶν-Κίγγ, ἔσχον οἱ ξένοι κατὰ πρῶτον τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρύσωσιν ἐμπορικὰ καταστήματα· καὶ δι' αὐτῆς ἠνοίχθη ἐν Κίνα ἡ θύρα πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐμπορίαν. Οὕτω δὲ, ἐκτὸς τῆς Σάγγ-Χαϊ καὶ κατὰ τὰ προάστεια αὐτῆς ἡ κυβέρνησις παρεχώρησεν ἀντὶ ἐτήσιου μισθώματος τρεῖς μερίδας γῆς εἰς τοὺς Γάλλους, τοὺς Ἀγγλοὺς καὶ τοὺς Ἀμερικανούς, οἵτινες εἰσὶ διςχίλιοι περίπου τὸν ἀριθμὸν.

Ἡ γαλλικὴ παραχώρησις μικρὰν ἔχει τὴν σημασίαν, καὶ ὀλίγα περὶ αὐτῆς δύνανται νὰ ῥηθῶσι. Συνορεύει σχεδὸν πρὸς τὸ βόρειον τῆς πόλεως τεῖχος, καὶ ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ῥυακος τοῦ Γυάγγ-Κίγγ-Πάγγ, ὅστις χωρίζει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ ἐδάφους. Ἐπ' αὐτῆς ἐγείρονται αἱ ἐκκλησίαι τῶν Λαζαριστῶν καὶ Ἰησοῦ-τῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἐπίσης, τέσσαρα μίλια μακρὰν τῆς Σάγγ-Χαϊ, τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ Τσι-καβέ, ὅπου δίδονται ἀπολυτήρια εἰς Κινέζους μαθητάς. Ἀλλ' ἡ μικρὰ αὕτη γαλλικὴ ἀποικία πολὺ ὑπολείπεται τῶν γειτόνων τῆς. Ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1861 ἰδρυθέντων δέκα ἐμπορικῶν οἰκῶν τρεῖς μόνον περισώζονται, καὶ αὕτη δὲ ἡ Προεξοφλητικὴ Τράπεζα προϋτίμησε νὰ ἰδρυθῇ ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς παραχωρήσεως.

Ὁ ἀμερικανικὸς χώρος, κατέχων τὴν καμπὴν τοῦ Οὐσούγγ, χωρίζεται ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς κτήσεως διὰ τοῦ ποταμοῦ Σου-Τσέου, ἐφ' οὗ διέρχεται γέφυρα ξυλίνη. Ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ ξενοδοχεῖον Ἀστώρ, ὁ ἱεραποστολικὸς ναός, καὶ τὰ πρὸς ἐπισκευὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν πλοίων κατεσκευασμένα νεώρια.

Ἀλλ' ἡ ἀκμαϊοτάτη τῶν τριῶν κτήσεων εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ ἀγγλική. Οἰκοὶ πλούσιοι ἐπὶ τῆς προκυμαίας, κατοικίαι μετὰ δωματίων καὶ κήπων, μέγαλα τῶν ἐν ἐμπορίᾳ ἡγεμόνων, ἡ Ἀνατολικὴ Τράπεζα, τὸ κατάστημα τοῦ ἐμπορίου οἴκου Δέντ, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Λάο-Τσί-Τσάγγ, τὰ ἐμπορεῖα τῶν Ζαρδάιν, τῶν Ῥώσσελ καὶ ἄλλων μεγαλεμπόρων, ἡ ἀγγλικὴ λέσχη, τὸ θέατρον, τὸ σφαιροβόλεϊον, ὁ κήπος, τὸ ἵπποδρόμιον καὶ ἡ βιβλιοθήκη· ἰδοὺ ἐν συνόψει τὸ σύνολον τοῦ πλουσίου ἐκείνου ἀγγλοσαξωνικοῦ δημιουργήματος, ὅπερ δικαίως ἡξιώθη τῆς προσηγορίας: πρότυπος ἀποικία.

Οὐδὲν διὰ τοῦτο ἄπορον, ὡς λέγει ὁ Κ. Λέων Ῥουσσέ, ὅτι ἐπὶ τῆς προνομιοῦχου ἐκείνης χώρας, καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἐλευθερίου δικικῆσεως, ἀπαντᾷ τις πόλιν κινεζικὴν ἰδιόρρυθμον ὅλως καὶ πρὸς οὐδεμίαν οὐδαμοῦ ἀνάλογον.

Οὕτω δὲ ἐν τῇ μικρᾷ ἐκείνῃ γωνίᾳ, ὁ διὰ τῆς γραφικῆς ὁδοῦ τοῦ Κυανοῦ Ποταμοῦ καταπλέων ξένος βλέπει τέσσαρας σημαίας κυμαινόμενας ὑπὸ τῆς αὐτῆς αὔρας, τὴν τρίχρουν γαλλικὴν, τὴν ἀμερικανικὴν, τὴν βρετανικὴν, καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, κίτρινον ἐπὶ πρασίνου ἐδάφους, τοῦ Κράτους τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ περίχωρα τῆς Σάγγ-Χαϊ εἰσὶν ἄδενδρος καὶ ἀναπεπταμένη χώρα, διατεταμένη ὑπὸ στενῶν πετρωδῶν δρόμων καὶ ἀτραπῶν κεχαργμένων κατ' ὀρθὰς γωνίας, διάτρητος ὑπὸ δεξαμενῶν καὶ ῥευμάτων ἀρδευόντων ἀπεράντους ὀρυζῶνας, αὐλακούμενη ὑπὸ διωρύγων, ἐν αἷς ἐφέροντο πλοίαρκα ἐξοκέλλοντα πολλάκις εἰς μέσον τῶν ἀγρῶν, ὡς τὰ πλατέα ὀλλανδικὰ σκάφη εἰς μέσον τῶν πεδιάδων, ἐν συνόλῳ δὲ εὐρεῖα πρασίνη εἰκὼν, στερουμένη πλαισίου.

Ἡ Πέρμα προσωρμίσθη ἀφιχθεῖσα εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ τῶν ἐγγυρίων λιμένος, ἐνώπιον τοῦ ἀνατολικοῦ προαστείου τῆς Σάγγ-Χαϊ· ἐκεῖ δ' ἀπεβιβάσθησαν τὴν μεταμεσημβρίαν ὁ Βάγγ καὶ ὁ Κιν-Φό.

Ἡ παλιρροία τῶν τυρβαζόντων ἀνθρώπων ἦτο μεγίστη ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ ἀπερίγραπτος ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. Ἐκατοντάδες κινεζικῶν ἀκατίων παντοίων καὶ ποικιλωνύμων ἀπετέλουν εἰδός τι πόλεως πλωτῆς, ἐν ᾗ διητάτο ναυτικὸς πληθυσμὸς τεσσαράκοντα τοῦλάχιστον χιλιάδων, ὑποδεεστέραν κατέχων θέσιν κοινωνικὴν, οὕτινος καὶ αὐτὰ τὰ εὐπωρότερα μέλη δὲν δύνανται ν' ἀνυψωθῶσι μέχρι τῶν λογίων καὶ τῶν μανδαρίνων.

Οἱ δύο φίλοι ἐτράπησαν εἰς περίπατον ἐπὶ τῆς προκυμαίας, ἐν μέσῳ τοῦ ἑτερογενοῦς ἐκείνου πλήθους, ὅπερ ἀπετέλουν ἐμποροὶ παντοδαποί, πωληταὶ ἀραζίδων, πορτοκαλλίων, ἰνδοφαινίκων καὶ παμπλεμουσίων, ναῦται πάσης φυλῆς, ὑδροφόροι, χρησμολόγοι, βόνζοι, λάμαιοι, ἱερεῖς καθολικοί, κινεζικὴν ἀναβεβλημένοι ἐνδυμασίαν, φέροντες οὐρὰν καὶ κρατοῦντες ῥιπίδιον, ἐγγύριοι στρατιῶται, τιπᾶοι ἥτοι ἐγγύριοι χωροφύλακες, καὶ ἐμπορομεσίται παντοειδεῖς.

Ὁ Κιν-Φό, κρατῶν τὸ ῥιπίδιόν του, περιῆγεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ ἀδιάφορον βλέμμα του, ἀπαθὲς πρὸς πάντα τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα. Οὕτε ὁ μεταλλικὸς ἦχος τῶν μεξικανικῶν νομισμάτων, οὕτε ὁ τῶν ἀργυρῶν ταλεκιῶν, οὕτε τῶν χαλκίνων σαπέκων, ἅτινα πάντα θορυβῶδως ἀντήλλασσον πωληταὶ καὶ πελάται, κατάρθουν νὰ περισπᾶσιν τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Εἶχε ν' ἀγοράσῃ καὶ νὰ πληρώσῃ τοῖς μετρητοῖς ὁλόκληρον ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως.

Ὁ δὲ Βάγγ; ἀπλώσας τὸ εὐρύ του κίτρινον ἀλεξίβροχον, κατάκοσμον διὰ μελανῶν τεράτων, καὶ ἐντοπος πάντοτε, ὡς ὀφείλει νὰ ᾔηνε πᾶς γνήσιος Κινέζος, ἀνεζήτει πανταχοῦ ὕλην πρὸς παρατήρησιν.

Ἐνῷ διήρχετο πρὸ τῆς ἀνατολικῆς πύλης, τὸ βλέμμα του προσηλώθη κατὰ τύχην εἰς δωδεκάδα κλωβῶν ἐκ βαμβοκαλάμου, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμόρφάζον κεφαλαὶ καταδίκων, ἀποκεφαλισθέντων τὴν προτεραιάν.

— Ἰσως, εἶπε, θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ στερεώνη κανεῖς κεφαλὰς παρὰ νὰ τὰς κόπῃ.

Ὁ Κιν-Φό δὲν ἤκουσε βεβαίως τὴν σκέψιν τοῦ Βάγγ, ἥτις θὰ τὸν ἐξέπληττεν ἀναμφιβόλως, προφερομένη ὑπὸ ἀρχαίου Τάϊ-Πίγγ.

Ἐξηκολούθησαν δ' ἀμφοτέρω βαδίζοντες παρὰ τὴν προκυμαίαν, καὶ περικάμπτοντες τὰ τεῖχη τῆς κινεζικῆς πόλεως.

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ προαστείου, καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλον νὰ πατήσωσιν ἐπὶ τῶν γαλλικῶν κτήσεων, ἰθαγενῆς τις, ποδὴν φέρων κυανοῦν χιτῶνα, κρούων δὲ διὰ μικροῦ ῥαβδίου κέρας βουβάλου, ὅπερ ἔτριζε θορυβῶδως, εἶχε συναγείρει περὶ ἑαυτὸν τὰ πλήθη.

— Εἶνε σιέν-τσέγγ! εἶπεν ὁ φιλόσοφος.

— Τί μᾶς μέλει; ἀπήντησεν ὁ Κιν-Φό.

— Φίλε, ὑπέλαβεν ὁ Βάγγ, ἐρώτησέ τον νὰ σοῦ εἰπῇ τὴν τύχην σου. Ἡ εὐκαιρία εἶνε καλή, ἀφοῦ μέλλεις νὰ νυμφευθῇς.

Ὁ Κιν-Φό ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του, ἀλλ' ὁ Βάγγ τὸν ἐκράτησεν.

Ὁ σιέν-τσέγγ εἶνε εἰδός τι δημοτικοῦ προφήτου, ὅστις ἀντὶ ὀλίγων σαπέκων ἐπαγγέλλεται τὸν χρησμολόγον. Μόνα τῆς τέχνης του ὄργανον ἔχει ἐν κλωβίῳ, περικλειὸν μικρὸν πτηνὸν καὶ κρεμάμενον ἀπὸ τινος κομβίου τοῦ χιτῶνός του, καὶ δέσμην ἐξήκοντα τεσσάρων παιγνιοχάρτων, παριστάντων μορφὰς θεῶν, ἀνθρώπων ἢ καὶ ζώων. Οἱ Κινέζοι πάσης τάξεως, φύσει δεισιδαίμονες, δὲν περιφρονοῦσι τὰς μαντείας τοῦ σιέν-τσέγγ, ὅστις ἐκτιμᾷ ἴσως αὐτὰς πολὺ ὀλιγώτερον.

Νεύσαντος τοῦ Βάγγ, ἠπλωσεν ἐκεῖνος κατὰ γῆς τάπητα βαμβοκερόν, ἀπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν κλωβὸν του, ἐξήγαγε τὰ παιγνιοχάρτα, τὰ ἀνέμιξε καὶ τὰ ἠπλωσεν ἐπὶ τοῦ τάπητος, οὕτως ὥστε νὰ μὴ φαίνωνται αἱ εἰκόνες.

Ἡνοίχθη τότε τοῦ κλωβίου ἡ θύρα, τὸ δὲ μικρὸν πτηνὸν ἐξεληθὲν τοῦ κλωβοῦ ἐξέλεξεν ἐν τῶν χαρτίων κ' ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν του, ἀφοῦ ἔλαβε κόκκον ὀρυζίου εἰς ἀμοιβήν.

Ὁ σιέν-τσέγγ ἀνέτρεψε τότε τὸ χαρτίον, ὑπῆρχε δ' ἐπ' αὐτοῦ μορφή ἀνδρὸς καὶ ῥητόν τι, γεγραμμένον εἰς τὴν ἐπίσημον τῶν μανδαρίνων γλῶσσαν.

Ἀποτεινόμενος τότε πρὸς τὸν Κιν-Φό, ἐμάντευσεν αὐτῷ ὁ χρησμολόγος ὅ,τι πάντες αὐτοῦ

παντὸς τόπου οἱ συνάδελφοι προλέγουσι στερεοτύπως καὶ ἀκινδύνως, ὅτι δηλ. μετὰ προσεχῆ δοκιμασίαν ἐμελλε ν' ἀπολαύσῃ μυριετοῦς εὐδαιμονίας.

— Ἐνὸς μόνου ἔτους εὐτυχία μὲ φθάνει, ἀπήντησεν ὁ Κιν-Φό· τὰ ἄλλα χάρισμά σου.

Εἶτα ἐρύψε χαμαὶ ἀργυροῦν ταῖλ, ἐφ' οὗ ὥρμησεν ὁ χρησμολόγος ὡς πειναλὸς κύων ἐπὶ μυελώδους ὀστοῦ· διότι τοιαῦτα τυχερὰ ἦσαν λίαν σπάνια.

Μετὰ τοῦτο ὁ Βάγγ καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ κατηνύθησαν πρὸς τὴν γαλλικὴν ἀποικίαν, ἐκεῖνος μὲν συλλογιζόμενος τὴν μαντείαν, ἥτις συνεφώνει πρὸς τὰς ἰδίαις αὐτοῦ περὶ εὐδαιμονίας θεωρίας, οὗτος δὲ πλήρη ἔχων πεποιθήσιν ὅτι ἦτο ἀπρόσιτος εἰς οἰανδήποτε δοκιμασίαν.

Παρήλθον οὕτω πρὸς τοῦ γαλλικοῦ προξενείου, ἀνέδραμον μέχρι τῆς μικρᾶς γεφύρας, ἥτις ζευγνύει τὸν Γυάγγ-Κίγγ-Πάγγ, διήλθον τὸ ῥυάκιον, κ' ἐτράπησαν πλαγίως διὰ τῶν ἀγγλικῶν κτήσεων, ὅπως φθάσωσιν εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ λιμένος.

Ἐσήμεινε τότε μεσημβρία, πᾶσα δὲ τῶν ἐργασιῶν ἡ τύρβη, ζωηροτάτη τὴν πρωτὴν, διεκόπη ὡς διὰ μαγείας. Ἡ ἐμπορικὴ ἡμέρα εἶχεν οὕτως εἰπεῖν τελειώσει, καὶ ἡ ἡρεμία διεδέχετο τὴν κίνησιν κ' ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ ἀγγλικῇ πόλει, ἥτις ὡς πρὸς τοῦτο εἶχε μεταβληθῇ εἰς κινεζικὴν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ξένα τινὰ πλοῖα κατέφθανον εἰς τὸν λιμένα, τὰ πλεῖστα ὑπὸ ἀμερικανικὴν σημαίαν, καὶ τὰ ἐννέα δέκατα ἐξ αὐτῶν — πρέπει νὰ τὸ εἰπώμεν — φέροντα φορτίον ὀπίου. Ἡ ἀποκτηνωτικὴ αὕτη ὕλη, τὸ δηλητήριο αὐτό, δι' οὗ πνίγῃ τὴν Κίνα ἢ Ἀγγλίαν, ἀποτελεῖ ἐτήσιος συναλλαγᾶς διακοσίων ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων φράγκων καὶ ἀποφέρει κέρδος τριακόσια τοῖς ἑκατόν. Μάτην προσεπάθησεν ἡ κινεζικὴ κυβέρνησις νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὀπίου εἰς τὸ Οὐράνιον Κράτος. Ὁ πόλεμος τοῦ 1841 καὶ ἡ συνθήκη τοῦ Νᾶν-Κίγγ ἀνεπέτασαν τὰς θύρας εἰς τὸ ἀγγλικὸν ἐμπόρευμα καὶ ἀφῆκαν νικητὰς τοὺς ἡγεμόνας τοῦ ἐμπορίου. Πρέπει δὲ ἄλλως νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἂν ἡ κινεζικὴ κυβέρνησις προέβη μέχρι καταψηφίσεως θανατικῆς ποινῆς κατὰ παντὸς Κινέζου πωλοῦντος ὀπίον, κατορθοῦνται ὅμως πάντοτε ἐπὶ ἀργυρίῳ συμβιβασμοὶ τινες μετὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν. Πιστεύεται μάλιστα, ὅτι ὁ τῆς Σάγγ-Χαϊ κυβερνῶν μανδαρίνος ταμιεύει ἐκείως ἐν ἑκατομμύριον, κλειὼν ἀπλῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰς λαθροχειρίας τῶν ὑφισταμένων του.

Ἐννοεῖται ὅτι οὕτε ὁ Βάγγ οὕτε ὁ Κιν-Φό εἶχον τὴν οἰκτράν συνήθειαν νὰ καπνίζωσιν ὀπίον, ἥτις καταστρέφει προῖον τὸν ὄργανισμὸν τοῦ σώματος καὶ φέρει ταχέως εἰς τὸν θάνατον.

Οὐδέποτε οὐγγία τῆς ὕλης ταύτης εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν πλούσιον οἶκον, ὅπου ἐφθασαν οἱ δύο φίλοι μετὰ μίαν ὥραν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν προκυμαίναν τῆς Σάγγ-Χαί ἀποβάσεώς των.

Ὁ Βάγγ, βλέπων τὰ φορτία τοῦ ὀπίου, εἶπε —πρᾶγμα παράδοξον, λεγόμενον ὑπὸ ἀρχαίου Τάϊ-Πίγγ:

— Ἡδύνατό τις ἴσως νὰ κάμῃ κατὰ καλλιτέρον, παρὰ νὰ εἰσάγῃ τὴν ἀποκτήνωσιν εἰς ὀλόκληρον λαόν! Καλὸν εἶνε τὸ ἐμπόριον, ἀλλ' ἡ φιλοσοφία εἶνε καλλιτέρα! Πρὸ πάντων λοιπὸν ἄς φιλοσοφώμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ὅπου ὁ Κιν-Φὸ λαμβάνει σπουδαίαν ἐπιστολὴν δι' αὐτὴν ἡμέρας βραδύτερον τοῦ πρέποντος.

Τὸ κινεζικὸν γράμμα εἶνε σύνολον ποικίλων οἰκοδομῶν, διατεταγμένων παραλλήλως ἐπὶ γραμμῆς τευνομένης καθέτως ὑπὸ ἄλλης μορφῆς, ἣν ἀποτελοῦσι σκιαῶδες καὶ περίπτερα. Εἶνε δὲ συνήθως αὐτοκρατορικὴ ἰδιοκτησία, καὶ παρέχεται εἰς κατοικίαν τῶν ἀνωτέρων μανδαρίνων. Δὲν ἀπαγορεύεται ὅμως καὶ εἰς τοὺς πλουσίους οὐρανίαντας—ἥτοι κατοίκους τοῦ Οὐρανοῦ Κράτους,—νὰ ἔχωσιν ἰδιόκτητον γράμμα, τοιοῦτο δὲ ἦτο τὸ ὑπὸ τοῦ πλουσίου Κιν-Φὸ κατοικούμενον πολυτελὲς μέγαρον.

Ὁ Βάγγ καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἔστησαν πρὸ τῆς κυρίας πύλης, ἀνοιγομένης ἐν μέσῳ τοῦ εὐρέος περιβόλου, ὅστις περιέκλειε τὰς διαφόρους οἰκοδομὰς τοῦ γράμματος, τοὺς κήπους του καὶ τὰς αὐλὰς του.

Ἄν, ἀντὶ κατοικίας ἰδιωτικῆς, τὸ μέγαρον ἐκεῖνο ἦτο οἶκος ἀρχοντός τινος μανδαρίνου, μέγα τύμπανον ἤθελε κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ὑπὸ τὸ διάτομον καὶ ποικιλόγραφον προτέγισμα τῆς θύρας. Ἐκεῖ δὲ νυκτὸς καὶ ἡμέρας θὰ προσήρχοντο κρούοντες ὅσοι τῶν διουκισμένων ἤθελον ἔχει αἰτήσεις θεραπείας. Ἀντὶ ὅμως τοῦ τοιοῦτου τυμπάνου τῶν παραπύλων, μεγάλα ἀργιλόπλαστοι στάμνοι ἐκόσμου τὴν εἴσοδον τοῦ γράμματος, περιέχουσαι τέτοιον ψυχρόν, ἀνανεούμενον ἀδιακόπως τῇ φροντίδι τοῦ οἰκονόμου. Αἱ στάμνοι αὗται ἦσαν προσεταί εἰς πάντα διαβάτην, ἡ γενναϊότης δ' αὐτῇ ἐτίμα τὸν Κιν-Φὸ καὶ καθίστα αὐτὸν ἀγαπητὸν εἰς τοὺς ἐξ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν γείτονάς του.

Ἄμα τῇ ἀφίξει τοῦ κυρίου των, οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ οἴκου προσέδραμον εἰς τὴν θύραν ἵνα τὸν ὑποδεχθῶσι. Θαλαμηπόλοι, δρομεῖς, θυρωροί, φορεῖς, ἵπποκόμοι, ἡνίοχοι, θεράποντες, νυκτοφύλακες, μάγειροι, ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος, ἐξ οὗ ἀποτελεῖται τὸ κινεζικὸν ὑπηρετικόν, παρετάχθησαν ἐνθεν καὶ ἐνθεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ οἰκονόμου. Δεκάς δὲ δούλων, μισθουμένων κατὰ μῆνα διὰ τὰς βαρεῖας ἐργασίας, ἴσταντο περαιτέρω.

Ὁ οἰκονόμος προσηγόρευσε τὸν οἰκοδεσπότην

ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ του ἀφίξει, οὗτος δέ, νεύσας μόλις διὰ τῆς χειρός, παρῆλθε ταχέως.

— Ὁ Σούν; εἶπε μόνον.

— Ὁ Σούν! ἀπήντησεν ὁ Βάγγ μειδιῶν. Ἄν ὁ Σούν ἦτο παρών, δὲν θὰ ἦτο Σούν.

— Ποῦ εἶνε ὁ Σούν; ἐπανέλαθεν ὁ Κιν-Φὸ.

Ὁ οἰκονόμος ἠναγκάσθη νὰ δηλώσῃ, ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε ἄλλος τις ἐγνώριζε τί εἶχε γείνει ὁ Σούν.

Ὁ Σούν οὗτος ἦτο ὁ πρῶτος θαλαμηπόλος καὶ εἰδικὸς τοῦ Κιν-Φὸ θεράπων, ὃν κατ'οὐδένα τρόπον ἠδύνατο οὗτος νὰ στερηθῇ.

Ἦτο λοιπὸν ὁ Σούν αὐτὸς πρότυπον ὑπηρετικῶν; Οὐδόλως! τούναντιον μάλιστα, ἐξετέλει κάκιστα τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἀφρημένος, ἀσυνάρτητος, ἀδέξιος τὰς χειρας καὶ τὴν γλῶσσαν, ἀμέτρως λαίμαργος καὶ πῶς δειλός, ἀληθὲς ζωγραφιστὸς Κινέζος, ἀλλ' ὅμως πιστός, ἦν ὁ μόνος ὅπως δῆποτε κατορθῶν νὰ συγκινήσῃ τὸν κύριόν του. Ὁ Κιν-Φὸ ἐλάμβανεν εἰκοσάκις τῆς ἡμέρας ἀφορμὴν νὰ ὀργίζεται κατὰ τοῦ Σούν, καὶ ἂν δεκάκις μόνον τὴν ἐτιμῶρει, ἥρκει καὶ τοῦτο εἰς περισπασμὸν τῆς συνήθους του ἀδρανείας καὶ ἀνακίνησιν τοῦλάχιστον τῆς χολῆς του. Ὁ Σούν συνετέλει τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν ὑγιεινὴν τοῦ κυρίου του.

Ἄλλως δέ, ὡς πάντες συνήθως οἱ Κινέζοι ὑπηρεταί, ὁ Σούν προσήρχετο μόνος του εἰς τιμωρίαν, ὅσαςκις ἦτο ἄξιός αὐτῆς, καὶ ὁ κύριός του οὐδόλως τοῦ ἐφείδετο. Οἱ ῥαβδισμοὶ ἔβρεχον ἐπὶ τὴν ῥάχιν του, ἀλλ' ὁ Σούν ὀλίγον τὸ ἐσυλλογίζετο. Ὅ,τι βαθέως καὶ ἀλγεινῶς συνήσθανετο, ἦσαν αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀποκοπαί, ἃς ἐπέβαλλεν ὁ Κιν-Φὸ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν νώτων του κρεμάμενον πλόκαμον, ὅσαςκις βαρὺ τι παράπτωμα πρόεκειτο εἰς τιμωρίαν.

Οὐδεὶς ἀληθῶς ἄγνοεῖ περὶ πόσου ποιοῦνται οἱ Κινέζοι τὸ παράδοξον αὐτὸ κρεμαστᾶριον. Ἦ τοῦ πλοκάμου στέρσεως εἶνε ἡ πρώτη ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς κακούργους ποινὴ, καὶ ἀποτελεῖ ἰσόβιον ἀτιμίαν! Οὕτω δὲ ὁ δυστυχὴς ὑπηρετὴς οὐδὲν ἐφοβεῖτο τόσον ὅσον τὴν καταδίκην αὐτοῦ εἰς ἀπώλειαν ἐνὸς τεμαχίου τοῦ πλοκάμου του. Ὅτε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ὁ Σούν ἐμισθώθη εἰς τὸν Κιν-Φὸ, ἡ οὐρά του, —μία τῶν ὠραιότερων τοῦ Οὐρανοῦ Κράτους—εἶχε μῆκος ἐνὸς μέτρου καὶ εἰκοσιπέντε ἑκατοστῶν. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν διηγούμεθα δὲν ὑπελείποντο ἐξ αὐτῆς εἰμὴ πεντηκονταεπτὰ μόνον ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου!

Ἄν οὕτως ἐξηκολούθει τὸ πρᾶγμα, ἐντὸς δύο ἐτῶν ὁ Σούν θ' ἀπέβαινεν ἐντελὲς φαλακρός.

Ἐν τούτοις ὁ Βάγγ καὶ ὁ Κιν-Φὸ, παρακολουθούμενοι εὐλαβῶς ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, διέβησαν τὸν κήπον, οὗτινος τὰ δένδρα, πεφυτευμένα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐντὸς ἀγγείων ἐξ ὀπτῆς γῆς καὶ κλαδευμένα μετὰ θαυμαστῆς μὲν ἀλλὰ καὶ ἀτυχαστάτης τέχνης, παρίστανον μορφὰς ζώων

φανταστών. Εἶτα περιέκαμψαν τὴν δεξαμενὴν, ἐν ᾗ ἀφθόνως διητῶντο ἰχθύες πορφυροί, καὶ ἦς τὸ διαυγὲς ὕδωρ ἐκρύπτετο ἐντελῶς ὑπὸ τὰ εὐρέα καὶ ὑπερύψα φύλλα τοῦ νελοῦμβου, τῆς ὠραιότητας αὐτῆς κινεζικῆς νυμφείας. Ἐχαιρέτισαν ἱερογλυφικόν τι τετράποδον, ἀπεικονισμένον διὰ τραχέων χρωμάτων ἐπὶ τοίχου τινὸς ἐπὶ τούτῳ ἐκτισμένου, δίκην συμβολικῆς ζωγραφίας, καὶ ἐφθασαν τέλος εἰς τὴν θύραν τοῦ κυρίου οἴκηματος τοῦ γράμματος.

Τὸ οἶκημα αὐτὸ συνεκείτο ἐξ ἰσογείων δωματίων καὶ ἐνὸς ὀρόφου, ἡγείρετο δ' ἐπὶ ἀνδέρου, εἰς ὃ ἔφερον ἐξ μαρμαρίνου βαθμίδες. Ταρσοὶ ἐκ βραμκαλάμων ἤπλουντο πρὸ τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων, ἵνα καθιστῶσιν ἀνεκτὴν τὴν ὑπερβολικὴν θερμότητα, συντελοῦντες εἰς τὸν ἀερισμὸν τῆς οἰκίας. Ἡ ἐπίπεδος ὀροφή ἦτο παράδοξος ἀντίθεσις πρὸς τὰ ἰδιότροπα στεγάσματα τῶν κατεσπαρμένων τῆδε κάκεισε σκιαδῶν, ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ γράμματος, ὧν αἱ ἐπάλλξεις, αἱ πολυχρόμοι κέραμοι καὶ τὰ διὰ λεπτῶν ἀραβουργημάτων διάτρητα πλινθία ἐγόητευον τὸ βλέμμα.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἴκου, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶς εἰς κατοικίαν τοῦ Βάγγ καὶ τοῦ Κιν-Φὸ ὠρισμένων δωματίων, ἀπετέλουν αἵθουσαι περικυκλούμεναι ὑπὸ δωματίων διαφανῇ ἐχόντων τὰ τοιχώματα, ἐφ' ὧν περιέθεον στέφανοι ἐκ ζωγραφιστῶν ἀνθέων ἢ ἐξεργα περιλαμβάνοντα ἠθικὰ ἀξιώματα, ἐξ ἐκεῖνων ἄτινα τοσοῦτον ἀσμενίζουσιν οἱ οὐρανίαντες. Ἐδραὶ πανταχοῦ περιστρεπτοί, ἐκ γῆς ὀπτῆς ἢ ἐξ ἀργιλλοπλάστου, ἐκ ξύλου ἢ καὶ μαρμαρίου, καὶ δωδεκάδες τινὲς προσκεφαλαίων μαλακῶν καὶ ἀναπαυτικωτέρων πανταχοῦ λαμπτήρες καὶ φανοὶ ποικιλόσχημοι, περιφρασσόμενοι ὑπὸ ὕλων ἱλαροῦ χρώματος, θυσσανωτοὶ καὶ περίκροστοι πανταχοῦ ἐπίσης μικρὰ τοῦ τεῖου τραπέζια, τσα-κι καλούμενα, καὶ ἀναπόφευκτον ἀποτελοῦντα συμπλήρωμα πάσης κινεζικῆς οἰκοσκευῆς. Τὰ δὲ ἐξ ἐλέφαντος καὶ χελωνίου γλυπτὰ σκεύη, τὰ ἐξ ἐγκαύστου ὀρειχάλκου, τοὺς θυμιατήρας, τὰ ἐκ λάκκης τεχνουργήματα μετ' ἀναγλύφων δικτυωτῶν ἀργυροτεχνημάτων, τοὺς γαλακτώδεις ἢ σμαραγδίνους νεφρίτας, τὰ στρογγύλα ἢ πρισματοσχημα ἀγγεῖα τῆς δυναστείας τῶν Μίγγ καὶ τῶν Τσίγγ, τὰ ἀργιλλόπλαστα, ἔτι σπανιώτερα, σκεύη τῆς δυναστείας τῶν Γέν, τὰ διάφρακτα μιλτουργήματα, ἄλλα μὲν ῥόδινα, ἄλλα δὲ κίτρινα καὶ διαφανῆ, ὧν ἀπώλετο πλεόν τὸ μυστήριον, ὥρας ὀλοκλήρους ἡδύνατό τις οὐχὶ ν' ἀπολέσῃ, ἀλλὰ νὰ σπαταλήσῃ ἀριθμῶν. Ὁ πολυτελὲς ἐκεῖνος οἶκος περιελάμβανε πᾶσαν κινεζικὴν φαντασίαν καὶ πᾶσαν ἄνεσιν εὐρωπαϊκὴν.

Ἀληθῶς ὁ Κιν-Φὸ—τὸ εἶπομεν ἤδη, καὶ ἡ καλλιαισθησία του τὸ βεβαιῶ—ἦτο ἄνθρωπος τῆς προόδου. Εἰς οὐδεμίαν τῶν νεωτέρων εὐρω-

παϊκῶν ἐφευρέσεων ἔμεινεν ἀπρόσιτος. Ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνην τῶν σπανίων πλέον σήμερον υἱῶν τοῦ Οὐρανοῦ, οὓς μαγεύουσιν αἱ φυσικαὶ καὶ χημικαὶ ἐπιστήμαι· δὲν ἦτο δὲ ἐκ τῶν βαρβάρων ἐκείνων, οἵτινες ἐκοψαν τὰ πρῶτα ἠλεκτρικὰ σύρματα, ἅτινα ἠθέλησε νὰ εἰσῇ ὁ οἶκος Ῥάϊνολδ μέχρι τοῦ Βουσουγγ, ὅπως μανθάνῃ ταχύτερον τὴν ἀφίξιν τῶν ἀγγλικῶν καὶ ἀμερικανικῶν ἀτμοκινήτων, οὔτε ἐκ τῶν ἀρχαϊκῶν ἐκείνων μανδαρίνων, οἵτινες ἐμπόδισαν τὴν εἰς οἰονήποτε μέρος τῆς ξηρᾶς προσάρτησιν τοῦ μεταξὺ Σάγγ-Χαί καὶ Χόγγ-Κόγγ ὑποβρυχίου καλωδίου, καὶ ἠνάγκασαν οὕτω τοὺς μηχανικοὺς νὰ τὸ προσκολλήσωσιν εἰς σκάφος πλέον ἐν μέσῳ ποταμοῦ!

Οὐχί. Ὁ Κιν-Φὸ συνετάσσετο εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν συμπατριωτῶν του, οἵτινες ἐπεδοκίμαζον τὴν κυβέρνησιν, ὅτι καθίδρυσεν τὰ ναυπηγεῖα καὶ τοὺς ναυστάθμους τοῦ Φου-Σάο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Γάλλων μηχανικῶν. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ εἶχε μετοχὰς τῆς εταιρίας τῶν κινεζικῶν ἐκείνων ἀτμοπλοίων, ἅτινα πλέουσι μεταξὺ Τιέν-Τσὺν καὶ Σάγγ-Χαί πρὸς ἐθνικὸν καὶ μόνον συμφέρον, καὶ μετεῖχε τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ταχυπόρων σκαφῶν, ἅτινα ἀπὸ τῆς Σιγγαπούρ προτρέχουσι τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας τοῦ ἀγγλικοῦ ταχυδρόμου.

Εἶπομεν ὅτι ἡ ὕλική προόδος εἶχεν εἰσχωρήσει μέχρι τῶν ἐνδοτάτων τοῦ οἴκου του. Ἀληθῶς! τηλεφωνικαὶ συσκευαὶ διετήρουν εἰς συγκοινωνίαν τὰ διάφορα δώματα τοῦ γράμματος, καὶ ἠλεκτρικοὶ σημαντήρες συνέδεον τὰ δώματα τῆς κατοικίας του. Τὴν χειμῶν ἀνῆπτε πῦρ καὶ ἐθερμαίνετο, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐντρέπεται, φρονιμώτερος κατὰ τοῦτο τῶν συμπατριωτῶν του, οἵτινες παγώνουσιν ἐνώπιον τῆς κενῆς τῶν ἐστίας, ὑπὸ τοὺς τριπλοῦς καὶ τετραπλοῦς τῶν ἐπενδύτας. Ἐφωτίζετο δι' ἀερίοφωτος, ὡς ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν τελωνείων τοῦ Πεκίνου, ὡς ὁ μυριόπλοτος Κ. Ἰάγγ, κύριος ἰδιοκτήτης τῶν ἐνεχυροδανειστηρίων τοῦ Μέσου Κράτους! Τέλος δέ, περιφρονῶν τὸ ἀπῆρ-χαιωμένον μέσον τῆς γραφῆς πρὸς ἀνταπόκρισιν, ὁ προσδευτικὸς Κιν-Φὸ, ὡς θέλομεν ἰδεῖ μετ' ὀλίγον, εἶχε παραδεχθῇ τὸν φωνογράφον, ὃν τοσοῦτον ἐσχάτως ἐτελειοποίησεν ὁ Ἐδισων.

Οὕτως ὁ μαθητὴς τοῦ φιλοσόφου Βάγγ εἶχεν ὕλκως καὶ ἠθικῶς πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν ἀπαιτούμενα, καὶ ὅμως δὲν ἦτο εὐτυχής! Εἶχε τὸν Σούν, ὅπως συνταράσῃ κάπως τὴν καθημερινὴν του ἀπάθειαν, καὶ ὅμως οὐδ' ὁ Σούν αὐτὸς ἤρκει νὰ τὸν καταστήσῃ εὐδαιμόνα.

Εἶν' ἀληθές, ὅτι ὁ Σούν, ὅστις οὐδέποτε ἦτο ὅπου ἔπρεπε νὰ ᾔη, ἔλειπε τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἐβάρυνε βεβαίως τὴν συνείδησίν του φοβερόν τι σφάλμα, μεγάλην τις ἀδεξιότητος, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κυρίου του γενομένη, καὶ ἂν οὐδὲν ἐ-

φοβεῖτο περὶ τῆς ῥάχews του, ἥτις εἶχε συνειθίσει πλέον τὴν μάστιγα, πιθανώτατον ὅμως εἶνε ὅτι ἔτρεμεν ἰδίως περὶ τοῦ πλοκάμου του.

— Ὁ Σούν ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό, εἰσερχόμενος εἰς τὸν πρόδομον, ὅπου ἠνοίγοντο αἱ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αἰθούσαι, καὶ ἡ φωνὴ του ἐμαρτύρει ἀγανάκτησιν μάλιστα κρατουμένην.

— Ὁ Σούν ! ἐπανέλαβεν ὁ Βάγγ, οὐτινος αἱ ἀγαθαὶ συμβουλαὶ καὶ αἱ ἐπιπλήξεις οὐδὲν οὐδέποτε παρήγαγον ἀποτελεσμα ἐπὶ τοῦ ἀδιορθώτου ὑπηρέτου.

— Νὰ εὗρουν τὸν Σούν καὶ νὰ μοῦ τὸν φέρουν ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν οἰκονόμον, ὅστις ἀπέλυσε πάραυτα πάντας τοὺς ὑποτακτικούς του εἰς ἀναζήτησιν τοῦ μὴ εὕρισκόμενου.

Ὁ Βάγγ καὶ ὁ Κιν-Φό ἔμειναν μόνοι.

— Ἡ φρόνησις, εἶπε τότε ὁ φιλόσοφος, ἐπιτάσσει εἰς τὸν ὁδοιπόρον ὅστις ἐπιστρέφει εἰς τὸν οἶκόν του, νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον.

— Ἄς φανῶμεν φρόνιμοι ! ἀπήντησεν ἀπλῶς ὁ μαθητὴς τοῦ Βάγγ.

Σφίγγας δὲ τὴν χεῖρα τοῦ φιλοσόφου, κατηνύθη πρὸς τὰ δώματά του, ἐνῶ ὁ Βάγγ ἀπέρχεται εἰς τὴν κατοικίαν του.

Μείνας μόνος ὁ Κιν-Φό ἐξηπλώθη ἐπὶ μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ ἀνακλίντρου, ὅποιον οὐδέποτε θὰ κατῴρθου Κινέζος θαλαμοστόλος νὰ διασάξῃ τοσοῦτον ἀνέτως. Ἐξαπλωθεὶς δὲ ἤρξατο σκεπτόμενος. Ἐσκέφθη ἀρά γε περὶ τῆς ἐρασμίας καὶ ὠραίας γυναικός, ἣν ἔμελλε νὰ καταστήσῃ σύντροφον τοῦ βίου του ; Βεβαίως, καὶ οὐδὲν ἀπορροῦν ; ἀφοῦ τὴν ἐπαύριον ἔμελλε νὰ μεταβῇ εἰς ἐντευξίν της. Ἡ χαρίεσσα νύμφη δὲν διέμενεν ἐν Σάγγ-Χαῖ, ἀλλ' ἐν Πεκίνῳ, καὶ ὁ Κιν-Φό διενόηθη μάλιστα, ὅτι πρέπον θὰ ἦτο, ἀγγέλλων εἰς αὐτὴν τὴν εἰς Σάγγ-Χαῖ ἐπιστροφὴν του, νὰ τῇ ἀναγγεῖλῃ συγχρόνως καὶ τὴν προσεχὴ μετὰβασιν αὐτοῦ εἰς τὴν πρωτεύουσάν του Οὐρανίου Κράτους. Ἀρμόζον δὲ μάλιστα θὰ ἦτο νὰ δείξῃ πρὸς αὐτὴν καὶ ἐπιθυμίαν, ἀνυπομονησίαν τινά, ὅπως τὴν ἐπανίδῃ. Ἀναντιρρόπως ἠσθάνετο ἀληθῆ πρὸς αὐτὴν ἀγάπην. Ὁ Βάγγ τὸν εἶχε πείσει περὶ τούτου κατὰ πάντας τῆς λογικῆς τοὺς ἀναμφηρίστους κανόνας, καὶ ἡ εἰς τὸν βίον του εἰσαγωγὴ τοῦ νέου αὐτοῦ στοιχείου ἠδύνατο ἴσως νὰ φέρῃ τὴν εὐρεσιν τῆς ἀγνώστου, . . . δηλαδὴ τῆς εὐτυχίας . . . ἥτις . . . τὴν ὁποῖαν . . .

Ὁ Κιν-Φό ὠνειρεύετο ἤδη κλειστὸς ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ὁ ἀπεκοιμήτο ἠδέως, ἀνδρὸς ἠσθάνετο εἰδὸς τι γαργαλισμοῦ εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα.

Ἐμφύτως ἐκλείσθησαν οἱ δάκτυλοί του, καὶ συνέλαβον σῶμά τι κυλινδρικόν, συμμετρῶς ὀζῶδες καὶ ἱκανῶς χονδρὸν, οὐτινος βεβαίως ἐγνώριζον ἤδη τὴν χρῆσιν.

Ὁ Κιν-Φό δὲν ἠδύνατο ν' ἀπατηθῇ ῥάβδος εἶχε τεθῇ ἐντὸς τῆς χειρὸς του καὶ συγχρόνως ἠκούσθησαν, μετ' ἐγκατεστήσεως προφερόμεναι, αἱ λέξεις :

— Ἄμα θελήσῃ ὁ αὐθέντης !

Ὁ Κιν-Φό ἀνηγέρθη καὶ ἐκίνησε, φυσικῶς χειρονομῶν, τὴν τιμωρὸν ῥάβδον.

Ὁ Σούν ἦτο ἐνώπιόν του ἡμικεκυφός, τὸ ἦθος ἔχων καταδίκου, καὶ προτεινὼν τὴν ῥάχιν του. Στηριζόμενος διὰ τῆς μιᾶς του χειρὸς ἐπὶ τοῦ τάπητος τοῦ δωματίου, ἐκράτει διὰ τῆς ἄλλης ἐπιστολήν.

— Ἥλθες τέλος πάντων ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό.

— Ἀῖ, αῖ, γιὰ ! ἀπήντησεν ὁ Σούν. Ἐπερίμενα τὸν αὐθέντην μου μετὰ τὴν τρίτην φυλακὴν ! . . . Ἄμα ὁ αὐθέντης θελήσῃ ! . . .

Ὁ Κιν-Φό ἔρριψε τὴν ῥάβδον κατὰ γῆς, ὁ δὲ Σούν, ὅσον φύσει κίτρινος καὶ ἀν ἦτο, κατῴρθωσεν ἐν τούτοις νὰ ὠχρίασῃ.

— Ἀφοῦ προσφέρεις χωρὶς ἄλλην ἐξήγησιν τὴν ῥάχιν σου, εἶπεν ὁ κύριος, θὰ εἰπῇ ὅτι ἀξίζεις κατὰ καλλίτερον ! Τί τρέχει ;

— Αὐτὸ τὸ γράμμα . . .

— Λέγε λοιπόν ! ἀνεφώνησεν ὁ Κιν-Φό, ἀρπάζων τὴν ἐπιστολήν, ἣν προσέφερεν αὐτῷ ὁ Σούν.

— Ἐλησμόνησα ὁ ἀνόητος νὰ σᾶς τὸ δώσω πρὶν ἀναχωρήσετε διὰ τὴν Καντῶν.

— Τὸ ἐκράτησες ὁκτῶ ἡμέρας, ἄθλιε !

— Ἐσφαλὰ, αὐθέντα μου !

— Ἐλα ἐδῶ.

— Εἶμαι ὅσον κάθουρας χωρὶς ποδάρια, ποῦ θέλει νὰ περιπατήσῃ καὶ δὲν ἔμπορεῖ ! Ἀῖ, αῖ, γιὰ !

Ἡ τελευταία αὕτη κραυγὴ ἦτο κραυγὴ ἀπελπισίας. Ὁ Κιν-Φό ἔδραξε τὸν Σούν ἀπὸ τοῦ πλοκάμου του, καὶ διὰ ψαλίδος ὀξύτατης ἀπέκοψε διὰ μιᾶς τὸ ἄκρον αὐτοῦ.

Φαίνεται δὲ ὅτι τοῦ δυστυχοῦς κάθουρα τὰ ποδάρια ἐφύτρωσαν διὰ μιᾶς, διότι ἐτράπη ταχὺς εἰς φυγὴν, ἀφοῦ πρὶν ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ τάπητος τὸ τεμάχιον τοῦ πολυτίμου κρεμασταρίου του.

Ἀπὸ πεντήκοντα ἑπτὰ ἑκατοστῶν ἡ οὐρὰ τοῦ Σούν περιωρίσθη εἰς πεντήκοντα μόνον καὶ τέσσαρα.

Ὁ Κιν-Φό, ἀνακτῆσας τὴν ἐντελῆ αὐτοῦ ἀπάθειαν, ἐξηπλώθη πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, καὶ ἐξήταξεν ὡς ἄνθρωπος οὐδόλως σπεύδων τὴν πρὸ ὁκτῶ ἡμερῶν ἀφιχθεῖσαν ἐπιστολήν. Κατὰ τοῦ Σούν εἶχεν ὀργισθῇ οὐχὶ διὰ τὴν βραδύτητα ἀλλὰ διὰ τὴν ἀμέλειάν του μόνον. Τί καὶ ποῖον ἐνδιαφέρον ἠδύνατο νὰ ἔχῃ δι' αὐτὸν ἐπιστολή τις ; Ὁ δὲ τὴν ἀπεδέχετο εὐχαρίστως, ἀν προῦξενε εἰς αὐτὸν συγκίνησιν τινα. Συγκίνησιν, εἰς αὐτόν ! Τὴν ἐθεώρει λοιπόν, ἀλλ' ἀφρημένος.

Ὁ φάκελλός της, ἐκ λινοῦ πανίου, ἔφερεν ἐ-

κατέρωθεν οἰνόχροα καὶ φαιὰ γραμματόσημα, φέροντα ἐν ἐξέρῳ καὶ κάτωθεν ἀνδρικής εἰκόνης τοὺς ἀριθμούς δύο καὶ ἐξ ἑκατοστῶν (cents). Τοῦτο κατεδείκνυσεν, ὅτι τὸ γράμμα προήρχετο ἐκ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

— Ἄ ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό, ὑψὼν τοὺς ὤμους, εἶνε ἐπιστολὴ τοῦ ἀνταποκριτοῦ μου εἰς τὸν Ἄγγιον Φραγκίσκον !

Καὶ ἔρριψε τὴν ἐπιστολήν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ἀνακλίντρου.

Τί δέ, ἀληθῶς, ἠδύνατο ν' ἀγγέλλῃ εἰς αὐτὸν γράμμα τοῦ ἀνταποκριτοῦ του ; Ὅτι αἱ μετοχαί, αἵτινες ἀπετέλουν πᾶσαν αὐτοῦ σχεδὸν τὴν περιουσίαν, ἐκοιμῶντο ἡσύχως ἐν τοῖς κιβωτίοις τῆς Κεντρικῆς Καλιφορνικῆς Τραπεζῆς, ὅτι εἶχον ὑψωθῇ δεκαπέντε ἢ εἴκοσι τοῖς ἑκατόν, ὅτι τὰ διανεμητέα μερίσματα ἤθελον ὑπερβῇ τὰ τοῦ προηγούμενου ἔτους, κτλ.

Χιλιάδες τινὲς ταλλήρων περισσώτεροι ἢ ὀλιγώτεροι ὀλίγον βεβαίως ἠδύνατο νὰ τὸν συγκινήσωσιν.

Οὐχ ἥττον μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ Κιν-Φό ἀνέλαβε τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἔσχισε τὸν περικλείοντα αὐτὴν φάκελλον. Ἀντὶ ὅμως νὰ τὴν ἀναγνώσῃ, ἀνεζήτησεν εὐθὺς πρῶτον διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ὑπογραφὴν.

— Καλὰ τὸ ὑπέθετα ! εἶπεν. Ἐπιστολὴ τοῦ ἀνταποκριτοῦ μου. Ὁ δὲ μοῦ γράφει βέβαια περὶ ὑποθέσεων. Αὐρίον τὰς ὑποθέσεις !

Καὶ ὁ Κιν-Φό ἔμελλε νὰ ῥίψῃ καὶ πάλιν τὴν ἐπιστολήν, ὅτε προσέβαλεν αἴφνης τὸ βλέμμα του λέξις τις ἐπαναλαμβανομένη πολλάκις ἐπὶ τῆς δευτέρας σελίδος καὶ ὑπογεγραμμένη μάλιστα. Ἡ λέξις αὕτη ἦτο : παθητικόν, ὁ δὲ τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου ἀνταποκριτῆς ὑπέγραψεν αὐτὴν, θέλων προφανῶς νὰ ἐκκύσῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν προσοχὴν τοῦ ἐν Σάγγ-Χαῖ πελάτου του.

Ὁ Κιν-Φό ἤρχισε τότε τὸ γράμμα ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ἐσχάτης γραμμῆς, μετὰ τινος, παραδόξου δι' αὐτόν, περιεργείας.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν συνωφρῶθη πρὸς στιγμήν· ἀλλ' ὅτε ἐτελείωσε, μειδίαμα περιφρονητικὸν διέστειλε τὰ χεῖλη του.

Ὁ Κιν-Φό ἀνηγέρθη, ἐπεριπάτησεν εἴκοσι βήματα ἐντὸς τοῦ δωματίου του, καὶ ἐπλησίασεν ἐπὶ στιγμήν εἰς τὸν ἀκουστικὸν σωλῆνα, δι' οὗ συνεκοινωνεῖ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ Βάγγ. Ἐφερε μάλιστα τὸ κέρας εἰς τὰ χεῖλη του, καὶ ἦν ἐτοιμος νὰ συριζῇ καλῶν· ἀλλὰ μετενόησεν ὅμως, ἀφῆκε πάλιν τὸν ἐλαστικὸν σωλῆνα, καὶ ἐπανεβλῶν ἠπλώθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

— Πφ ! εἶπε.

Ἡ λέξις αὕτη ἀπετέλει τὸν Κιν-Φό ὀλόκληρον.

— Κ' ἐκείνη ! ἐπιθύρισε. Ἐνδιαφέρεται εἰς ὅλ' αὐτὰ περισσώτερον ἀπὸ ἐμέ.

Ἐπλησίασε τότε εἰς μικρὸν ἐκ λάκκης τραπέζιον, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἐπίμνηκες κιβώτιον, βαρυτίμους ἔχον γλυφάς. Πρὶν ἢ ὅμως τὸ ἀνοίξῃ, ἡ χεὶρ του ἐσταμάτησε.

— Τί μοῦ ἔλεγεν ἡ τελευταία της ἐπιστολὴ ; ἐπιθύρισε.

Καὶ, ἀντὶ ν' ἀφαιρέσῃ τὸ πῶμα τοῦ κιβωτίου, ἔθλιψεν ἐλατήριόν τι, τεθειμένον εἰς ἐν τῶν ἄκρων του.

Πάραυτα φωνή τις γλυκεῖα ἠκούσθη !

« Ἀγαπητέ μου μεγάλῃ ἀδελφέ. Δὲν εἶμαι πλέον διὰ σὲ τὸ ἄνθος Μεϊ-Χούα εἰς τὴν πρῶτην σελήνην, τὸ ἄνθος τῆς βερυκοκκῆς εἰς τὴν δευτέραν, τὸ ἄνθος τῆς ῥοδακινέας εἰς τὴν τρίτην ; Χιλίους, μυρίους ἀσπασμούς, ἀγαπητή μου καρδιά, καρδιά ἐκ λίθου πολυτίμου ».

Ὁ φωνογράφος ἐπανελάμβανε τοὺς λόγους καὶ τὴν φωνὴν νεαρᾶς γυναικός.

— Ταλαίπωρε μικρά μου ἀδελφή ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό.

Ἐῖτα δὲ, ἀνοίξας τὸ κιβώτιον, ἀπέσυρεν ἐκ τῆς συσκευῆς τὸ κατὰστικτον χαρτίον, ὅπερ εἶχεν ἀποδώσει πρὸ μικροῦ πάντας τοὺς μακρόθεν ἠχοῦντας φθόγγους, καὶ ἀντικατέστησεν αὐτὸ δι' ἑτέρου.

Ἡ τοῦ φωνογράφου τελειοποίησις ἦτο τοιαύτη τότε, ὥστε ἤρκει νὰ λαλῇ τις μεγαλοφῶνως, ὅπως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς μεμβράνης, αἱ δὲ λέξεις κατεγράφοντο οὕτω ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς συσκευῆς διὰ κυλίνδρου, κινουμένου διὰ συστήματος τροχῶν ὡς τὰ ὥρολόγια.

Ὁ Κιν-Φό ὠμίλησεν ἐπὶ ἐν περίπου λεπτόν· ἐκ τῆς φωνῆς του δέ, ἡρέμου πάντοτε, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀναγνωρίσῃ τις, ἀν χαίρων ὠμίλει ἢ τεθλιμμένος. Τρεῖς τέσσαρας φράσεις εἶπε μόνον ὁ Κιν-Φό, καὶ διακόψας τὴν κίνησιν τοῦ φωνογράφου, ἀπέσυρε τὸ εἰδικὸν χαρτίον, ἐφ' οὗ ἡ ὑπὸ τῆς μεμβράνης κινουμένη βελὼν εἶχε χαράξῃ πολλὰς πλαγίας γραμμὰς, ἀνταποκρινόμενας πρὸς τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους. Ἐῖτα δ' ἔθηκε τὸν χάρτην ἐντὸς φακέλλου, ὃν ἐσφράγισσε, καὶ ἐπέγραψεν, ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά, τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν :

Πρὸς τὴν κυρίαν Λε-Οὐ.

Λεωφόρος Σά-Κούα

Ἐν Πεκίνῳ.

Καλέσας δ' εὐθὺς δι' ἡλεκτρικοῦ κώδωνος τὸν εἰδικὸς ἐπιτετραμμένον τὰ τῆς ἀνταποκρίσεως του ὑπηρέτην, διέταξεν αὐτόν νὰ φέρῃ πάραυτα τὴν ἐπιστολήν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Κιν-Φό ἐκοιμήτο ἡσύχως, θλίβων ἐν τῇ ἀγκάλῃ του τὸ τσοῦ-γρὺν-γὲν αὐτοῦ, εἶδος προσκεφαλαίου ἐκ βχυβοκαλάμου, διατηροῦν ἐπὶ τῶν κινεζικῶν κλινῶν εὐάρεστον θερμοκρασίαν, ἥς ἡ ἀνάγκη εἶνε λίαν ἐπαίσθητη εἰς τὰ θερμὰ κλίματα.

[Ἐπεται συνέχεια]

«Ο ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου «Νέου Ἑλεῦθ. Τύπου» κατεγύρισεν ἐσχάτως ἐν αὐτῷ σειρὰν ἄρθρων ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Πέρα». Ἡ «Θράκη», δημοσιεύουσα μετὰ φρασίν τῶν ἄρθρων τούτων, ἐξ ἧς ἀπεσπάρσαμεν τὰ κατωτέρω, προσθέτει τὰ ἑξῆς: «Ο ἀνταποκριτὴς τοῦ Ν. Ε. Τ. σκιαγραφεῖ πιστῶς τὴν μικτὴν κοινωνίαν τοῦ ἡμετέρου «ἀριστοκρατικοῦ» προαστείου· αἱ κρίσεις αὐτοῦ εἰσὶν αὐστηραὶ ἀλλ' ἀληθεῖς κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος» ἐν ἁλλοῖς πάλιν ἡ κρίσις τοῦ εἶνε ἐπιπόλαιος, διότι ἂν ἡρεῦνα βαθύτερον τὰ περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλολογικῶν καταστημάτων τῶν Ἑλλήνων Περωτῶν, ἤθελε μετρίαιε τοὺς κατ' αὐτῶν σκληροὺς σαρκασμοὺς του». Σ. τ. Δ.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΑ

«Οτε πρὸ πολλῶν ἐτῶν, διάτρίβοντι ἐν τῇ πατρίδι μου, ἔδειξάν μοι κυρίαν τινὰ Κωνσταντινουπολίτιδα, ἐφανταζόμην ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη ἐγεννήθη ἐντὸς χαρμελίου, ἀνετράφη ὑπὸ αἰθιοπίδος δούλης καὶ ἀπῆχθη τέλος ὑπὸ Εὐρωπαίου τινός, ἢ ἡγοράσθη ἀντὶ πολλῶν πουργίων χρυσοῦ. Οὐδόλως αἰσχύνομαι ὁμολογῶν τὰς παλαιάς μου ταύτας ιδέας, καθότι πολλοὶ τῶν ὁμογενῶν μου, ὅσοι δὲν ἔσχον ἔτι τὸ ἀτύχημα νὰ στρεβλώσῃ τὰς κινήμας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀθλιεστάτου λιθοστρώτου τοῦ Πέρα, τοῦ φραγκικοῦ προαστείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τρέφουσι θαυμασιωτάτας ιδέας περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Κωνσταντινουπολιτῶν. Ἐν ταῖς ἀφηγήσεσι τῶν περιηγητῶν ἀπαντῶσι τοσαῦται περιγραφαὶ περὶ Ὀθωμανίδων, κεκαλυμμένην ἔχουσιν τὴν ὄψιν, στρογγύλους δὲ καὶ φλογεροὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς, περὶ ἀπορρήτων τοῦ χαρμελίου καὶ σκληροκαρδίας τῶν εὐνούχων, ὥστε ἐπὶ τέλους οὕτε ὑποτίθησι τις ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἄλλαι γυναῖκες, ὧν αἱ ὀφθαλμοὶ δὲν εἶναι μέχρι τῶν στρογγύλων καὶ φλογερῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ διαρκῶν πέπλων κεκαλυμμένοι, καὶ ὧν ἡ ἀρετὴ δὲν φρουρεῖται ὑπὸ σκληροκαρδίων εὐνούχων. Ὁ περιηγητὴς ἐπισκέπτεται τὴν Κων(πολιν) ἵνα ἴδῃ τεμένη, σοβαροὺς Τούρκους, βοώπιδας Ὀθωμανίδας καὶ φορταγωγούς καμήλους· ἐπειδὴ ὅμως ἐν τοῖς τουρκικοῖς προαστείοις εὐρίσκει μὲν πολλοὺς Τούρκους καὶ οὐκ ὀλίγους καμήλους ἀλλ' οὐδὲν ξενοδοχεῖον, ἐξ ἀνάγκης ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τῶν γραφικῶν τούτων καλλόνων καὶ ν' ἀναζητήσῃ οἶκον ἐν τῇ γραφικῇ προαστείᾳ Πέρα, ἐν μέσῳ ἀνθρώπων εὐρωπαϊστῶν ἐνδεδυμένων, οἵτινες κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῶν εἶδος οὐδαμῶς διαφέρουσι τῶν βιενναίων, βερολινείων, ἢ τὸ πολὺ ὅτι τινὲς ἀντὶ πῖλου καλύπτουσι τὴν κεφαλὴν διὰ φασίου.

Ἡ κοινωνία τοῦ Πέρα ἔχει τὴν σύστασιν πολλῶν περιπολωτέραν ἢ πᾶσα ἄλλη πόλις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ παρὶς μὲν γραφικὸν χάρτην ἀπασῶν τῶν ἐθνότητων. Ἐπικρατοῦσα γλῶσσα, ἂν τοιαύτη ἐν γένει ὑπάρχῃ, εἶναι ἡ ἑλληνική· πάντες οἱ νεώτεροι Περῶται, οἰασδήποτε καταγωγῆς, λαλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν ἢ ἑλληνικὴν

εἶναι ἡ μητρική των γλῶσσα, καὶ ἂν ἔτι δυσρῶσι νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν. Οἱ τοῦ Πέρα κάτοικοι δύνανται κατ' οὐσίαν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας· ἢτοι εἰς Ἑλληνας, Ἀρμενίους καὶ—καθολικούς· μετὰ δὲ τούτων μόνον οἱ Ἕλληνας αἰσθάνονται τὸ αἶσθημα τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ δὲν ἀρκοῦνται νὰ ὦσιν ἀπλοῖ Περῶται. Εἴτε Ἕλληνας ὑπῆκοι εἴτε Ὀθωμανοὶ (βαγιάδες), οὐ μόνον ὁμιλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τὸ φρόνημα ἑλληνικόν, καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως ἀκραδάντως πεποιθασιν ὅτι ἡμέραν τινὰ θέλουσι γεῖναι οἱ κύριοι τῆς Κων(πολ)εως. Εἴν' ἀληθές ὅτι ὁ πατριωτισμὸς των προέρχεται μᾶλλον ἐκ κενοδοξίας ἢ ἐξ ἐσωτερικῆς πεποιθήσεως, καὶ ὅτι κήδονται μᾶλλον περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ περὶ τῆς οὐσίας. Ὁ ἐν τοῖς καφενείοις ὑπηρέτης, ὁ καλούμενος Θεμιστοκλῆς, ὁ τραπεζίτης ὑπάλληλος, ὁ φέρων τ' ὄνομα τοῦ Λεωνίδου, κομπάζουσιν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασιν αὐτῶν, καθότι ἀμυδρῶς πως γινώσκουσιν ὅτι ὑπῆρξάν ποτε ἄνδρες οὕτω καλούμενοι, περὶ ὧν καὶ νῦν ἔτι μέγας γίγνεται πάταγος, τοῦτο δὲ ἀκριβῶς εἶναι τὸ θέλγον τοὺς σημερινούς Θεμιστοκλεῖς καὶ Λεωνίδας· ἀξιώσεις περὶ ἀθανασίας δὲν ἔχουσι τόσον πολλὰς· αὐτὸ δ' ἀπαιτεῖ παραπολὺ μεγάλας φροντίδας. Οἱ τοῦ Πέρα Ἕλληνας, καίπερ πρεσβέοντες μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐθνικὴν ιδέαν, ἔχουσιν ὅμως ἄλλοιαις ὁ εἰς περὶ τοῦ ἄλλου θεωρίας. Ὁ ἐκ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὁ καταγόμενος ἐκ τινος τῶν Κυκλάδων νήσων, αἰσθάνεται ἐκὺτον κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῶν Ἑλλήνων, ὧν πατρίς εἶναι νῆσός τις τῶν ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν διατελουσῶν· ὁ δὲ ἀπόγονος μεγάλου τινὸς φαναριωτικοῦ οἴκου πιστεύει ὅτι εἶναι καλλίτερος καὶ τῶν δύο προηγούμενων, ὁμοῦ λαμβανομένων, καθότι κέκτηται γενεαλογικὸν δένδρον εὐγενείας, κέκτηται προγόνους. Οἱ Ἕλληνας τοῦ Πέρα φαντάζονται ὅτι εἰσὶν οἱ στυλοὶ οἱ βαστάζοντες τὸν πολιτισμὸν ἐν Ἀνατολῇ· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἔχουσιν μέγα τι βῆρος ἵνα βαστάσωσιν. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, δὲν δυνάμεθα νὰ τοῖς ἀρνηθῶμεν ἀξίαν τινὰ, εἰς πάνθ' ὅσα τελοῦνται ἐν Ἀνατολῇ ὑπὲρ τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης. Τέχνης καὶ ἐπιστήμης! Λέξεις τινὰς πολλάκις ἀκουσίως συνδέομεν μετ' ἀλλήλων μὴ σχεπτόμενοι πολὺ ἂν ὑπάρχῃ αἰτίον τι πρὸς τοῦτο, ὡς ἐμπόριον καὶ βιομηχανία, θῆρα καὶ ἀλιεία, ἀρετὴ καὶ θεοσεβεία. Ἐν δὲ τῇ προκειμένῃ περιστάσει μέγιστον σφάλμα θὰ διέπραττέ τις, ἐμμένων ἐν τῇ φράσει: «τέχνη καὶ ἐπιστήμη». Περὶ ἐπιστήμης ὀλίγον τι ἐννοοῦσιν ὅπως δὴ ποτε οἱ Περῶται Ἕλληνας, περὶ τέχνης ὅμως στεροῦνται καὶ τῆς ἐλαχίστης ιδέας. Ἐν Πέρα ὑφίσταται ἐπιστημονικὸς τις σύλλογος· φρονῶ δὲ ὅτι δὲν εἶναι τόσον σκληρὰ ἡ κρίσις ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν αὐτοῦ θεωροῦσι τὴν συμμε-

τοχὴν των ὡς ἀπλοῦν ἔργον πατριωτισμοῦ καὶ οὕτω καθησυχάζουσι τὴν συνειδήσιν των. Ἐν Ἀνατολῇ τὰ πάντα εἰσὶν ἐπιπόλαια· μόνῃ ἡ ὑπαρξίς ἐπιστημονικοῦ συλλόγου ἐπαρκεῖ, τὰ δὲ ἔργα θεωροῦνται ἐπουσιῶδη. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος περὶ τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πέρα· τὰς δὲ ἀγαθὰς ἢ κακὰς ιδιότητας αὐτῶν, ἃς ἔχουσι κοινὰς μετὰ τῶν λοιπῶν Περωτῶν, θὰ λάβωμεν κατωτέρω ἀφορμὴν νὰ γνωρίσωμεν.

Κατὰ τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν ἀξίαν, ἀμέσως μετὰ τοὺς Ἕλληνας, ἔδει ἐν τῇ πραγματείᾳ ἡμῶν ταύτῃ νὰ τάξωμεν τοὺς καλουμένους «καθολικούς», ἀλλ' ἐπιθυμοῦντες ὅσον τάχος ν' ἀπαλλαγώμεν μιᾶς δυσαρεσκείας, φέρε ἐρευνήσωμεν ἐν δευτέρῳ λόγῳ, εἰ καὶ παρ' ἀξίαν, τὴν φαύλην φυλὴν τῶν Ἀρμενίων. Οἱ Ἀρμένιοι διακρίνονται πάντων τῶν ἄλλων Περωτῶν διὰ τῶν ὑπερμέτρως μακρῶν ῥινῶν αὐτῶν· ἡ φυσιογνωμία τοῦ Ἀρμενίου προσομοιάζει τὴν τοῦ ψιττακοῦ· τὸ αὐτὸ δὲ ῥητέον καὶ περὶ τῆς διανοητικῆς διαπλάσεως αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ὅλως ὁμοία τῇ τοῦ ψιττακοῦ, ἀδολεσχοῦντος καὶ ἐπαναλαμβάνοντος ὅσον οἶόν τε ἀκαταλήπτως ὅσα ἀκούει παρὰ τῶν ἀνθρώπων. Περὶ καλῶς μορφωμένων Ἀρμενίων λοιπὸν οὐδεὶς λόγος· ἐν τῇ ἀρίστῃ τῶν περιστάσεων ἔχομεν καλῶς ἡγμένους, καλῶς δεδασμένους Ἀρμενίους. Τὸ Πέρα εὐμοιρεῖ ἱκανῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, οἱ δ' εὐποροῖ ἐκ τῶν κατοικῶν αὐτοῦ ἐθίζουσι μάλιστα νὰ πέμπωσι τὰ τέκνα των πρὸς ἐκπαιδεύσιν εἰς Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν καὶ ὅμως οἱ Περῶται εἰσὶ πάντοτε βεβουλισμένοι ἐντὸς παχυλωτάτης ἀμαθείας! Αἱ σχολαὶ βεβαίως δὲν πταίουσιν· ἀφ' ἑτέρου οἱ «λεβαντῖνοι» δὲν στεροῦνται καὶ φυσικῆς τινος εὐφυΐας, ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, σὺν τῷ μητρικῷ γάλακτι θηλάζουσι καὶ ἀκαταμάχητόν τινα ἀποστροφὴν κατὰ παντὸς τοῦ προξενούντος αὐτοῖς κόπον. Ὅλοι αἱ προσπάθειαι καὶ οἱ ἀγῶνές των τείνουσιν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐπίδειξιν· ὁ λεβαντῖνος ἐπὶ ὀλοκλήρους ἐβδουμάδας δύναται νὰ βασανίζῃ τὴν κεφαλὴν του διαλογιζόμενος ὁποῖον σχῆμα ὀφείλει νὰ ἐκλέξῃ διὰ τὸν νέον ἐπενδύτην του, ἐνῶ οὕτε φροντίζει καὶ ποτὲ ν' ἀνοίξῃ βιβλίον τι, ἂν τῷ συνέβῃ νὰ φωραθῇ ἀγνοῶν τίς ἐστὶν ἡ τῆς Ἰταλίας πρωτεύουσα. Τοῦτο δὲ ῥητέον οὐ μόνον περὶ τῶν Ἀρμενίων ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν καθολικῶν· θὰ ἔπραττέ τις ὅμως ἀδικίαν ἀρνούμενος ὅτι οἱ Ἕλληνας εἰσὶ καὶ πᾶσι φιλομαθέστεροι τῶν λοιπῶν Περωτῶν.

Ἡ νέα γενεὰ τῶν Περωτῶν Ἀρμενίων καταβάλλει συγκινητικωτάτας προσπάθειας ὅπως ἔχῃ εὐρωπαϊκὸν τὸ ἐξωτερικόν· τοῦτο δὲ ἀποκαλοῦσι chic. Εἶναι ἀδύνατον νὰ συνδιαλεχθῇ τις ἐπὶ δύο λεπτά μετὰ Ἀρμενίου καὶ νὰ μὴ ἀκούσῃ τὴν μοιραίαν λέξιν· διὰ τὸ ὥραϊον, τὸ ἀγαθόν, τὸ ἡδύ, τὸ πλούσιον, τὸ μέγα, τὸ ὑ-

ψηλόν—διὰ πάντα ταῦτα καὶ διὰ πολλὰς ἄλλας ἐννοίας ὁ Ἀρμένιος ἔχει μόνῃ τὴν λέξιν chic, χρῆται δ' αὐτῇ καὶ εἰς τὸ οὐσιαστικόν, προστιθέμενος τὴν τουρκικὴν κατάληξιν λήκ καὶ παράγων τὸ προσηγορικὸν ὄνομα chichie.—Ἐν ῥίψῃ δὲ λαθραῖον βλέμμα εἰς τοῦ Ἀρμενικοῦ οἴκου τὰ ἐνδότερα, θὰ σοὶ προσεγγίσουν ἐντύπωσιν οἱ μὲν παῖδες ὡς ἄρχοντες τοῦ οἴκου, ἡ μήτηρ ὡς μαγείρισσα καὶ θεράπεινα καὶ ὁ πατήρ ὡς ἀπελεύθερος οἰκέτης. Ὄντως ὁ Ἀρμένιος οἰκοδεσπότης κατ' οὐδὲν διαφέρει τοῦ ἀχθοφόρου εἰμῆ κατὰ τὸ ἐξωτερικόν· οὐχ ἥττον οἰκουρῶν οὐδόλως ἐννοεῖ οὔτε τὸν δάκτυλον νὰ κινήσῃ οὔτε καὶ πρὸς περιστροφὴν ἐνὸς σιγάρου. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ἐξακολουθοῦσιν ὄντες «χριστιανοὶ Τούρκοι», ἐνῶ τὰ τέκνα ἀνατρεφόμενα ἐν τοῖς νεωτέροις ἐκπαιδευτηρίοις ἀνέρχονται εἰς τὸ ὕψος τοῦ περωτικοῦ chic. Ἀλλὰ καὶ παρὰ ταῖς ἑλληνικαῖς καὶ ταῖς πλείστας τῶν καθολικῶν οἰκογενειῶν παρομοία ἐπικρατεῖ δυσαναλογία μετὰ τὸν γονεὺν καὶ τέκνων. Κατὰ τὴν ἐνεστώσαν ἄλλως γενεὰν αἱ φυλετικαὶ ιδιότητες ἔκπυσαν πλέον νὰ διίστανται οὕτως εὐκρινῶς, οἱ δὲ νέοι Περῶται δὲν εἶναι πλέον Ἕλληνας, Ἀρμένιοι, καθολικοὶ—τὸ chic ἀφομοιοῖ αὐτοὺς καὶ τοὺς καθιστᾷ ἀπλοὺς Περῶτας. Νήλως τις, ἀγνοῶν τὰ τοῦ Πέρα, καὶ βλέπων παρελάνουσαν πρὸ αὐτοῦ τὴν οἰκοδεσποινῆ μετὰ τῶν ἀγαπητῶν θυγατρῶν αὐτῆς, ταύτας μὲν πολυτελῶς ἐνδεδυμένας, γαλλιστὶ ἀδολεσχοῦσας καὶ μετὰ χαρίεντος μειδιήματος ἀπαντῶσας εἰς τοῦ κομποῦ Περῶτου νεανίου τὸν χαιρετισμὸν, ἐκείνην δὲ μέλαν μάλλινον χλανίδιον (σάλι) καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀντὶ πῖλου μέλανα κεκρύφαλον φέρουσιν καὶ ταπεινῶς βαίνουσιν παραπλευρῶς ἢ καὶ ὀπίσω τῶν πεφιλημένων τῆς θυγατρῶν, νομίζει ὅτι τὸ ἀγαθὸν τοῦτο γύναιον εἶναι γηραιά τις θεράπεινα τῆς οἰκογενείας. Ἡ αὕτη σχέσις μετὰ τὴν μητέρα καὶ θυγατέρα ὑπάρχει καὶ ἐντὸς τοῦ οἴκου· διότι κατὰ μὲν τὰς πρῶτας ὥρας ἡ κορασίς ἐρχεται προθύμως εἰς ἐπικουρίαν τῆς μητρός, ἀσχολουμένης περὶ τὰς οἰκιακὰς τύδας, μετὰ μεσημβρίαν ὅμως ἡ demoiselle παρασκευάζει τὸ «μέγα chic», καὶ ἐξέρχεται ἢ δέχεται οἱκοὶ ἐπισκέψεις ἀνδρικός τε καὶ γυναικείας ἀδιαφόρως, ἀρεστότερον ὅμως πάντοτε ἀνδρικός. Ἡ ἀγαθὴ μήτηρ ἀνοίγει τὴν θύραν τοῖς προσερχομένοις καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὸ σαλόνιον, ἐνθα ἡ δεσποινὴς τοὺς ἀναμένει εἰς ὑποδοχὴν, εἴτα δὲ ἐπιστρέφει πάλιν ἐπὶ τὰ οἰκιακὰ ἔργα. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναται ν' ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τῶν ἐρεσπερίδων, ἀλλὰ τακτικώτατα μετέχει αὐτῶν, ὁκλαδὸν καθήμενη εἰς τοῦ ἀνακλίντρου τὴν γωνίαν, τὴν θεωρομένην ὡς θέσιν τιμῆς. Εἰσερχομένου νέου τινὸς ἐπισκέπτου, ἡ ἀγαθὴ γράϊα ἐγείρεται τῆς θέσεώς της ἵνα τὸν προσαγορεύσῃ, εἴτα διασταυροῖ πᾶ-

λιν τὰς κνήμας ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς, καὶ βυθίζεται εἰς τὴν πρῶτην τῆς σιγῆς. Αὐλεῖ δὲ τότε μόνον ὅταν παρῶσιν ὁμίληκοι αὐτῆς, καθότι οἱ τῆς νέας γενεᾶς βλαστοὶ εἰσὶ τόσον εὐγενῶς διαπεπλασμένοι, ὥστε δὲν ἀξιοῦσι νὰ προσέχωσιν εἰς τῆς γράϊας μητρὸς τὰς ὁμιλίας. Ἄλλ' οὐδ' ὁ πατὴρ (περὶ Ἀρμενίων δὲ ὁ λόγος) διαδραματίζει ἐξοχόν τι πρόσωπον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ παίζει τρικτράκ μετὰ τινος ὁμηλικού καὶ οὐδαμῶς φροντίζει περὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ συμβαινόντων. Ἐνθ' δὲ οἱ γέροντες σιγῶσιν ἢ συνδιαλέγονται τουριστὶ περὶ τῶν τιμῶν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ κρέατος, περὶ ἐνοικίων καὶ ἀπορίας χρημάτων, οἱ νέοι φλυαροῦσι γαλλιστὶ ἢ ἑλληνιστὶ, χαρτοπαικτοῦσι καὶ τερετίζουσι τὸν ἐπὶ ὁδὸν γαλλικοῦ τινος ἁσματίου.

Νῦν δὲ φέρε ἴδωμεν τοὺς καλουμένους καθολικούς. Ἀπορεῖ βεβαίως ὁ μὴ εἰδὼς τὰ τοῦ Πέρα, ὅταν διαπυρηνόμενος τὴν ἐθνικότητά τινος τῶν κατοίκων αὐτοῦ ἀκούει ὡς ἀπάντησιν: «εἰμι καθολικός». Καθολικός, ἦτοι ῥωμαιοκαθολικός, ἐστίν, ὡς ἐπαρκῶς γνωστὸν, πᾶς ὁ ἀνῆκων εἰς τὴν ῥωμαιοκαθολικὴν ἐκκλησίαν. Ἐν Πέρα ὅμως ἡ προσωνυμία αὕτη κέκτηται καὶ ἐθνολογικὴν σημασίαν. Εἶνε δὲ εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν chic τὸ νὰ ἦναι τις καθολικός, διότι οἱ τοιοῦτοι θεωροῦνται ἐν Πέρα ὡς «κατὰ τὸ ἥμισυ Εὐρωπαῖοι». Ὅπως εἰς ὅλας τὰς ἄλλας γωνίας τοῦ κόσμου οὕτω καὶ παρὰ τὸν Κεράτιον κόλπον ἀποκατέστησαν Εὐρωπαῖοι μετανάσται μετὰ τοῦ εὐδαίμονος λογισμοῦ, ὅπως δημιουργήσωσιν ἐνταῦθα ἀνετον μέλλον. Ἐπὶ τοῦ κριμαϊκοῦ ἰδίως πολέμου πολλοὶ Γάλλοι καὶ Ἰταλοὶ ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, οὐκ ὀλίγοι δ' ἐξ αὐτῶν ἐπέτυχον νὰ πλουτήσωσι, καὶ σκεπτόμενοι καθ' ἑαυτούς: *ubi bene ibi patria* (ὃ ἐστὶ περίπου: ὅπου γῆ πατρίς), ἔμειναν ἐν αὐτῇ καὶ ἐτρέφοντο, καὶ ἐξακολουθοῦσι μέχρι τῆς σήμερον τρεφόμενοι, ὅπως εἰμποροῦσιν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι κοινωνικός, πολλοὶ ἐκ τῶν μεταναστῶν τούτων εἶδον τὰς θυγατέρας τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων καὶ συνεζεύχθησαν μετ' αὐτῶν, ἐκ τούτων δὲ τῶν συνοικεσίων ἐγεννήθησαν οἱ καθολικοὶ Περώται. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς εἴρηται, θεωρεῖται chic τὸ νὰ ἦναι τις καθολικός, καὶ αὐτὸς ὁ δεδαμασμένος Ἀρμένιος ἀρέσκειται νὰ λέγηται καθολικός, χαίρει δὲ δικαιοματικῶς τὸ προνόμιον τοῦτο, ὅταν τυχὸν ἦναι οὐνίτης, ἦτοι ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμενικὴν ἐκείνην κοινότητα, ἥς ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ κεφαλὴ ἐστὶν ὁ Πάπας (τὴν τῶν Χασουνιστῶν).

Μεταξὺ τῶν οἱ Περώται φλυαροῦσιν ἑλληνιστὶ, αἰσχύνονται ὅμως διὰ τὴν μητρικὴν τῶν γλώσσαν καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἕξις ἐν μέσῃ συνδιαλέξει νὰ πετώσιν ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν γαλλικὴν, ἅμα ὡς νοήσωσι παρόντα ξένον τινα, ὅστις τοῖς

φαίνεται ἁλλοδαπός. Κυρίως ὅμως ἐπὶ παρουσίᾳ κυριῶν, εἴτε ξένων εἴτε ἡμεδαπῶν, μὴ ἐξαιρουμένων οὔτε τῶν ἀδελφῶν καὶ ἐξαδελφῶν αὐτοῦ, ὁ Περώτης συνειθίζει νὰ ὁμιλῇ πάντοτε γαλλιστὶ, ἂν δὲ τυχὸν οὐδεὶς παρῇ ἢ αὐτὸν ἀκούσῃ, εἶναι ἄξιος ν' ἀρξῇται γαλλικοῦ μονολόγου. Ὁ Περώτης Ἑλλήν ὁμιλεῖ μετὰ μεγίστης καταφρονήσεως περὶ τῶν Ἀρμενίων, οἱ καθολικοὶ περιφρονητικῶς ὁμιλοῦσι περὶ τῶν Ἑλλήνων—πάντες δὲ λατρεύουσι τοὺς Γάλλους, δηλαδὴ τοὺς Παρισινοὺς, διότι ἐντελῶς ἀγνοοῦσι τί ἐστὶ Γαλλία, καὶ γινώσκουσι μόνον ὅτι οἱ Παρίσιοι εἰσὶ *la capitale du chic*, ἡ δὲ Μασσαλία εἶδρα τῶν Ναυτικῶν διαπορθμεύσεων, ὧν τὰ πλοῖα ὑπηρετοῦσι τὴν μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀνατολῆς συγκοινωνίαν. Περώτης διατρίψας ἔστω καὶ δύο μόνον ἐβδομάδας ἐν Παρίσις θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἡττον εὐτυχῶν συμπολιτῶν του ὡς ὑψηλότερον τι ὂν, καθότι φύσει μεγαλοφυῆς ὢν, ἐντὸς δεκαπενθημερίας εἶδε τὰ πάντα ἐν Παρίσις καὶ προσφικεῖται πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ chic; *il cause bien*. Ὁ καθολικός ὁ εὐτυχῆσας νὰ ἔχῃ πατέρα εὐπορὸν τινα Γάλλον, ἐκπαιδεύεται κάποτε ἐν αὐτοῖς τοῖς Παρίσις· τότε δὲ δεκαπενταετῆς τὴν ἡλικίαν ἐπανακάμπτει ὡς τελειότατος καὶ ἄρτιος ἀνὴρ εἰς Πέρα. Ἐν τῇ πρώτῃ παραφορᾷ τῆς ἐπανόδου χαιρετᾷ συγγενεῖς καὶ οἰκείους εἰς τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν, ἦτοι τὴν ἑλληνικὴν· μόλις δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀναμιμνήσκειται ὅτι εἶναι Παρισινὸς καὶ γίνεσθαι προσεκτικώτερος ἐν τῇ χρήσει τῆς ἑλληνικῆς· ἀφ' ἑτέρου καὶ οἱ φίλοι του λαμβάνουσι τὰ δέοντα μέτρα καὶ μόνον εἰς στιγμὰς οἰκειότητων συνδιαλέξεων λησμονοῦσιν ἑαυτοὺς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε κατέρχονται ν' ἀνταλλάξωσιν ἑλληνικὰς τινὰς λέξεις μετὰ τοῦ «Παρισινού». Ὁ ἁλλοδαπὸς ὁ τὸ πρῶτον ἐντυχάνων Περώταις θαμβοῦται πως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτῶν, ἰδίως δὲ ἐκ τῶν ἀνεπιλήπτων λευκῶν χιτῶνων, καὶ τῶν καλῶς κεκομμένων ἐνδυμάτων, πρὸς δὲ ἡ ἐκτακτὸς πολυλογία μεθ' ἧς ὁμιλοῦσι περὶ τῶν νέων τῆς ἡμέρας, ἐμποιεῖ οὐ σμικρὰν ἐντύπωσιν. Συχνότατα ὅμως ἐννοεῖς ὅτι ἐντὸς τῶν ἀνεπιλήπτων χιτῶνων καὶ τῶν καλῶς κεκομμένων ἐνδυμάτων ἐγκρύπτεται μωρὸς τις καὶ ἡλίθιος, ἡ δὲ πολυλογία οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ εὐχέρεια γλώσσης, μεθ' ἧς ὁ νοῦς οὐδὲν ἔχει τὸ κοινόν.

Ὅσῳ οἰκειότερος καθίσταται μετὰ Περωτῶν τόσῳ ἀλγεινότεραν ἐντύπωσιν σοὶ προξενεῖ ἡ παρ' αὐτῆς ἑλλειψὶς παντὸς στοιχείου τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, ἑλλειψὶς ἀποκρυπτομένη ὀπισθεν τοῦ περιφήμου chic. Ἄν ἀπαντήσῃς τυχαίως τὸν Περώτην ἐν συναναστροφῇ τινι, τὸν βλέπεις ὁρμῶντα πρὸς σὲ καὶ σείοντα ὡς στενότερος τῶν φίλων τὴν χεῖρά σου μετὰ τῶν λέξεων· «*mon cher*, πῶς ἔχετε»; νομίζει δὲ ὅτι εἶναι λίαν chic ν' ἀποτείνῃ τοῖς πᾶσι τὸ «*mon*

cher» καὶ ἐκείνοις ἔτι οὐς τὸ πρῶτον βλέπει ἐπὶ ζωῆς του. Ἄν ὅμως σὲ συναντήσῃ τὴν ἐπιούσαν καθ' ὁδόν, παρέρχεται παραπλευρῶς σου, ὡσανεὶ οὐδέποτε ἐπὶ ζωῆς του σ' ἐγνώρισεν.

Ὁ καθολικός Περώτης οὐδὲ γὰρ γινώσκει περὶ τῆς χώρας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὡς ἐκ τῆς ἐθνικότητος τοῦ πατρὸς, ἐξαιρουμένων πάντοτε τῶν Παρισίων. Γνωρίζει μόνον τὴν πρεσβείαν τῆς χώρας ταύτης καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινῶν πόλει «καντσελαρίαν». Ἡ λέξις *ambassade* ἀσκει ἐπὶ τοῦ Περώτου δελεαστικὴν μαγείαν, αἰσθάνεται ἑαυτὸν εὐγενέστατον ὁσάκις ὁμιλεῖ περὶ τῆς πρεσβείας, γινώσκει πάντα τὰ ἐν αὐτῇ συμβαίνοντα, ἀφηγεῖται δὲ τῷ τυχόντι πάνθ' ὅσα περὶ αὐτῆς εἰξεύρει, τὸν δὲ ἀκόλουθον τῆς πρεσβείας χαιρετᾷ καθ' ὁδόν, καὶ μὴ γνωρίζῃ ἔτι προσωπικῶς, καθότι οὕτω προσκτᾶται φήμην στενοῦ φίλου τῶν ὑπαλλήλων τῆς πρεσβείας. Κατ' ἐξαιρέσιν χαιρετᾷ τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς τοὺς μὴ ὄντας ἀκολούθους πρεσβείας, ὁσάκις τυγχάνῃ ἐφ' ἀμάξης, θεωρῶν ὡς τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ chic τὸ ἐφ' ἀμάξης ὁρχεῖσθαι· προσπαθεῖ δὲ νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ πάντων, ὁσάκις ἐπιτρέψῃ ἑαυτῷ τὴν πολυτέλειαν ταύτην. Εἰν' ἀληθὲς ὅτι ἡ εἰς ἐφεσπερίδα πρόσκλησις δὲν ἐκπλήσσει ὑπερβολικῶς τὸν Περώτην, καθότι εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ μόνη ἀρμόζουσα αὐτῷ συναναστροφή εἶναι ἡ μετὰ διπλωματῶν, οὐχ ἡττον κρίνει φρόνιμον νὰ ποιῇ μέγαν πάταγον περὶ τῆς προσκλήσεως ταύτης καὶ πάντα ὅν συναντᾷ καθ' ὁδὸν ἐρωτᾷ· «Θὰ σὰς ἴδωμεν ἀπόψε εἰς τὴν πρεσβείαν»; Τὸ προξενεῖον ὅμως ἐν ᾧ εἶναι ἐγγεγραμμένος ὁ Περώτης τίθησιν ἐν ὑστάτῃ μοίρᾳ, τότε μόνον ποιούμενος περὶ αὐτοῦ λόγον ὅταν ἔχῃ ἐκκορεμὴ τινὰ δίκην, τοῦθ' ὅπερ συχνότερον τῷ συμβαίνει ἢ εἰς τὴν πρεσβείαν πρόσκλησις. Πᾶς Περώτης, ὑπερβὰς τὸ 21ον ἔτος, ἔχει πάντοτε μίαν ἢ πλείονας δίκας, εἴτε δι' ἰδίου λογαριασμὸν εἴτε ὡς ἀναμιγνύμενος εἰς ἄλλων ὑποθέσεις.

Πρὶν ἢ προβῶμεν περαιτέρω εἰς τὰς περὶ τῶν Περωτῶν κρίσεις, ἀνάγκη νὰ μνημονεύσωμεν καὶ ἑτέρου εἴδους, ἦτοι τῶν Περωτῶν Ἀγγλῶν, οἵτινες εἰ καὶ μὴ καθολικοὶ συγκαταλέγονται ὅμως εἰς τῶν καθολικῶν τὴν κατηγορίαν, ἀποτελοῦσι δὲ ἱκανὸν ἀριθμητικὸν ὄγκον, ὥστε θὰ ἦτο ἄδικον ἂν τοὺς παρηγόμμεθα ἐν σιγῇ. Οἱ Ἀγγλοὶ, ὡς γνωστὸν, ἔχουσιν ἡττονα πάντων τῶν ἄλλων ἐθνῶν δύναμιν καὶ θέλησιν ὅπως προσικειώωνται ξένα κλίματα, ἦθιν καὶ ἔθιμα· εἴτε ἐν Ἀγγλίᾳ εἴτε ἐν Καναδᾷ βιοῦντες, εἴτε ἐν ταῖς τροπικαῖς ζώναις τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, αἰσθάνονται πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐφιδρώσεως καὶ τῆς οἰνοπνευματοποιίας. Ὑπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τῆς Ἰνδίας παίζουσι κρίκετ, ἀγωνίζονται εἰς ταχυπορίας καὶ λεμβοδρομίας καὶ πίνουσι βράνδιν ἀπαραλ-

λάκτως ὡς ἐν τῷ ὁμιχλώδει ὑγρῷ κλίματι τῆς Ἀγγλίας. Ἄλλ' οἱ Περώται Ἀγγλοὶ ἀκουσίως αὐτῶν ὑποκύντουσιν ἐν μέρει εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, ἐνθα βιοῦσιν, τουτέστιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν γλῶσσαν. Ἐπειδὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀγγλοῦ τὸ τέκνον ὀφείλει κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς του ν' ἀπέχη τῆς βρανδοποσίας καὶ νὰ ἀρκῇται, ὡς τ' ἄλλα τέκνα τῶν βροτῶν, εἰς τὸ γλυκὺ γάλα, καὶ ἐπειδὴ ἔθος ἐπικρατεῖ ὅπως ἡ παραμύθια ἦναι ἐν Πέρα πάντοτε Ἑλληνίδες, ὁ νεαρὸς Περώτης Ἀγγλὸς ἐκὼν ἄκων ἀναγκάζεται νὰ ἐκμάθῃ τὴν ἑλληνικὴν· ἐπίσης ἀδυνατεῖ νὰ βύσῃ τὰ ὑπερήφανα βρετανικὰ ὠτά του εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ οὕτως ἡλικιούμενος καὶ γινόμενος ἀνεπτυγμένος *τζέντλεμαν* λαλεῖ τρεῖς γλώσσας, πρᾶγμα ἐξευτελιστικὸν σχεδὸν δι' ἑνα Ἀγγλόν. Οἱ καθὼν ἐννοεῖται ὅτι Περώται Ἀγγλοὶ, καὶ περ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἑλληνες ἐκ μητρὸς, ἐννοοῦσι νὰ θεωρῶνται ὡς ἀγνοῦ αἵματος ἀγγλικοῦ. Οἱ ἄνδρες ἀποκαλοῦσιν ἀλλήλους *τζέντλεμαν*, αἱ δὲ γυναῖκες προσπαθοῦσι νὰ φαίνωνται ὅσῳ τὸ δυνατόν σεμνότυφοι, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως εἰσὶν ὡς πρὸς τοῦτο πολλὰ ἥσσονες ἢ αἱ ἐν Ἀγγλίᾳ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφαὶ αὐτῶν. Οἱ ἄνδρες διχτιθενται εἰς κατάστασιν ἐφιδρώσεως διὰ τοῦ κρίκετ, τῶν δρόμων, τῶν λεμβοδρομιῶν, τρέφουσι θηρευτικὸς κύνας, πίνουσι βράνδιν, ἀναγινώσκουσι τὸν «Χρόνον» καὶ ὁμιλοῦσιν ἀγγλιστὶ, ὅταν γινώσκωσιν ὅτι θεᾶται τις αὐτοὺς, σκέπτονται ὅμως πάντοτε—ὡς Περώται. Τὸ αὐτὸ καὶ αἱ γυναῖκες. Καὶ αὐταὶ ἔχουσι πλατεῖς τοὺς πόδας ὡς αἱ γνήσιαι Ἀγγλίδες, τὰς κυριακὰς πορεύονται δις εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ψάλλουσιν ὕμνους κατανυκτικούς. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔχουσιν ἑλληνικὸν αἷμα ἐν ταῖς φλεβῖν, δὲν ἐπιτυχάνουσι πάντοτε νὰ ὑποκριθῶσι τὸ τῆς σεμνότυφου πρόσωπον μετὰ τῆς αὐτῆς ἐγκαρτερήσεως ὡς αἱ καθαροῦ αἵματος Ἀγγλίδες. Τὸ νῆμα τῆς ὑπομονῆς ῥήγνυται ἐνίοτε παρὰ τινι τοιαύτῃ πράξει μίς καὶ τότε ἐκφράζει ἑλληνιστὶ τ' ἀπόρητα τῆς καρδίας τῆς, λίαν φρονίμως ποιοῦσα, διότι ἂν ἔλεγεν αὐτὰ ἀγγλιστὶ θὰ ἐφαίνοντο πολὺ shocking. Ἐνὶ λόγῳ ἄνδρες καὶ γυναῖκες λατρεύουσιν ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς καρδίας αὐτῶν τὸ περωτικὸν chic.

Ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω τῶν δικῶν, ἐξ ὧν εἰν' ἀδύνατον νὰ μὴ ἔσχε μίαν τοῦλάχιστον πᾶς Περώτης. Ἀλλὰ τί ἐπαγγέλλονται οἱ ἄνθρωποι ἐν γένει ἐν Πέρα; Ἀσχολοῦνται εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις καὶ εἰς δίκας, εἰς τὸ δεύτερον δὲ ἀσυγκρίτως περισσότερον ἢ εἰς τὸ πρῶτον. Φυσικῶς τῷ λόγῳ ὑπάρχουσιν ἐν Πέρα μεγάλοι οἴκοι, μετὰ σημαντικῶν κεφαλαίων ἐφωδιασμένοι καὶ εἰς στερεὰ ἔργα ἀσχολούμενοι, κατὰ μέσον ὅρον ὅμως οἱ σημερινοὶ Περώται ζῶσιν ὅπως δύνανται νὰ κερδίζωσι χρήματα δι' οἰουδήποτε τρόπου. Πρότερον, ὡς τί ὁραῖται ἐποχὰ ἦσαν ἐ-

καίναι! εὐρισκέ τις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὰ χρήματα, ὡς λέγουσι καὶ σήμερον ἐτι οἱ λεβαντῖνοι μετὰ μελαγχολικῶν ἀναμνήσεων. Ὅτε ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις εἶχεν ἐτι πόρους οἱ δὲ ξένοι δὲν εἶχον συρρέουσαι μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ, τότε ἐβίουν οἱ Περῶται ἐν εὐωχίᾳ καὶ χαρᾷ, οἱ δὲ Τούρκοι ἦσαν περίφημοι ἄνθρωποι. Ἡ εὐπορία πολλῶν οἰκογενειῶν ἐν Πέρᾳ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου, ὅποτε πᾶς Περῶτης ἦν στρατιωτικὸς τροφοδότης, καθότι οἱ Περῶται εἰσὶν ἐκ γενετῆς στρατιωτικοὶ τροφοδόται. Ἡ ἐποχὴ τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου ὑπῆρξε φαίνεται τὸ ζεῖν τῆς εὐτυχίας καὶ σπατάλης· μετὰ τὸν κριμαϊκὸν πόλεμον ἤρξατο ἐν Τουρκίᾳ ὁ αἰὼν τῶν δανείων. Ἐπὶ τούτῳ ὅμως οὐδὲν αἴτιον θλίψεως εἶχον οἱ Περῶται, ὡς ἀποκτήσαντες πολλὰ χρήματα· ἀλλὰ καὶ πρὸς τοκισμὸν τῶν κεφαλαίων — ὑπῆρχον δ' ἐτι κεφάλαια τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ — τὰ τουρκικὰ χρεώγραφα ἐφαίνοντο τοῖς Περῶταις ἡκιστα πενιχρὰ ἐπιτόκια τεσσάρων, πέντε ἢ ἕξ τοῖς ἑκατὸν θεωροῦνται ἐνταῦθα γελῶσα. Οἱ Περῶται οὕτω, χάρις τοῖς τουρκικοῖς δανείοις, ἐγένοντο κεφαλαιοῦχοι. Ὡς οἱ Τούρκοι καὶ πάντες ἐν γένει οἱ ἀνατολῖται οὕτω καὶ οἱ Περῶται εἰσὶ θερμοὶ θαυμασταὶ τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν πολυτίμων λίθων· ὁ ἔχων κοσμήματα θεωρεῖται εὐπορος, ἂν καὶ μὴ γνωρίζων πολλάκις τί πρέπει νὰ πράξῃ τὴν ἐπαύριον, ὅπως ἀγοράσῃ ἄρτον.

Οἱ Περῶται εἰσὶ λίαν εὐκοινωνήτοι· ὁ παρ' ἡμῖν ἀπαντῶν ἐνιαχοῦ ἤρεμος, μοναστικὸς βίος τῶν ἀπόρων ἀνθρώπων εἶναι ἐντελὲς ἄγνωστος ἐνταῦθα. Ἀλλ' ἂν ἑτέρου αἰ ἐσπερινὰ συναναεργοφάτων λίαν εὐθηνὰ τοῖς σοιχίζουσιν, ἐφ' ᾧ εἰσὶν ὄντως ἀξιώται. Ἐν Πέρᾳ δειπνοῦσι μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· μετὰ τὴν τράπεζαν συνέρχονται παρὰ τινι οἰκογενείᾳ, ἐκεῖ δὲ προσφέρεται πρῶτον μὲν δακτυλθροειδὲς κιάθιον καφὲ τουρκιστὶ ἀφεψημένου, κατόπιν κοχλιάριον σακχαροβράστων ὀπωρῶν καὶ ἐν ποτήριον ὕδατος, ἐπὶ τούτοις δὲ αἰσθάνονται ἄφατον εὐδαιμονίαν, καθιῆνται πολλάκις πέραν τοῦ μεσονυκτίου, ὁμιλοῦσι γαλλιστὶ, ἀμαρτάνουσι κακολογοῦντες τὸν πλησίον, νυμφεύουσι πάντας τοὺς ὠρίμους διὰ γάμον νέους τε καὶ γέροντας, χαρτοπαικτοῦσι καὶ ἐπὶ τέλους καταλήγουσιν εἰς τὰς ἀνιαρὰς ἐκείνας οἰκογενειακὰς παιδιὰς, ἃς ἐνασμενίζουσι ν' ἀποκαλῶσι *jeux d'esprit*. Οἱ ἀγαθοὶ Περῶται θέλουσι ναὶ καλὰ νὰ ὦσι τόσον πνευματώδεις ὅσον οἱ Παρισίνοι, ἵνα δ' ἕκαστος ἔχῃ τὴν δέουσαν εὐκαιρίαν πρὸς ἐπίδειξιν τῆς εὐφυΐας του, παίζουσι καθ' ἐσπέραν ἀδιακόπως τὰ περίφημα *jeux d'esprit*· εἰς ταῦτα διαπρέπει ἰδίως Ἄνατόλ, ὁ πνευματώδης καὶ ὁμιλητικὸς νέος, ὁ ἐν Παρισίοις ἀνατραφεὶς. Ὁ Ἄνατόλ ἔφερεν ἐκ Παρισίων καινουργὴ καὶ πλήρη τὴν εὐφυΐαν του, εἶνε δὲ προθυμότητος καθ' ἐσπέραν ἐκ νέου νὰ

ἐκθέτῃ τὸ ἐμπόρευμά του μέχρι τῆς ἐλαχίστης λεπτομερείας.

Τὴν πρωΐαν, μετὰ τῆς 8ης καὶ τῆς 9ης ὥρας, ὁ ἄρρην πληθυσμὸς τοῦ Πέρᾳ κατέρχεται εἰς Γαλατᾶν, ὅστις εἶναι ἡ ἀγορὰ, τὸ ἄστυ τῆς πόλεως· ἐκεῖ εὕρηται τὸ χρηματιστήριον, παλαιὰ, ρυπαρὰ, μονόροφος οἰκοδομή, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ λεπτοφυὴς Περῶτης εἴωθε, συναναφύρμενος ἐν μέσῳ ἀνδρῶν ὑπόπτων μορφῶν, νὰ συναλλάσσεται χρεώγραφα· ὁ Περῶτης εἶναι ἐκ γενετῆς χαρτοπαίκτης, τὰ τοῦ χρηματιστηρίου παίγνια λοιπὸν εἶναι ἡ προσφιλέστερά αὐτῷ ἐνασχόλησις· οἱ σοβαρότεροι ἔμποροι τὸ ἐσπέρᾳς μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ χρηματιστηρίου παίζουσι βακκαρὰ μέχρι προκεχωρημένης ὥρας τῆς νυκτός. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν τοῖς πολυπληθέσι καταστήμασι τοῦ Γαλατᾶ ἀναπτύσσονται ἔσθ' ὅτε σπουδαῖα ἔργα, ἀλλ' οἱ πλείους τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀγορᾶς ἀνήκουσιν εἰς τῶν μεσιτῶν τὴν τάξιν, μεσίτης δὲ ἀποκαλεῖται πᾶς ὁ μὴ δυνάμενος ἢ μὴ θέλων νὰ χαρακτηρίσῃ δι' ἑαυτοῦ ὄνοματος τὸ ἐπάγγελμα ὑπερμετέρχεται, ἐκ τῶν κατοίκων δὲ τοῦ Πέρᾳ τὰ τρία τέταρτα σχεδὸν εἰσὶ μεσίται. Ὅσῳ ὑπερηφάνως καὶ ἂν περιφέρηται εἰς τὰς ὁδοὺς ὁ Περῶτης, εἴωθεν ὅμως ἀπὸ τῆς 9 πρωΐνης ὥρας μέχρι τῆς 8 ἐσπερινῆς νὰ ἐπιλαμβάνηται φαιδρῶς οἰασθήτινος ἐργασίας ἐμπεισοῦσης τυχαίως εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ δὲν ἐρωτᾷ ποσῶς ἂν οἱ στιγμαῖοι συνεταῖροι αὐτοῦ εἰσὶν ἐπίσης λεπτοφυεῖς ὡς αὐτός, ἢ ἂν ἔχωσιν ἐλευθέραν εἰς τὰς πρεσβείας εἴσοδον. Οὕτω λοιπὸν πολλάκις βλέπεις ἐν Γαλατᾶ τοὺς εὐγενεστέρους τῶν Περῶτων, ὧν οἱ ἀνεπίληπτοι λαιμοῦνται καὶ αἱ χεῖριδες ἐνεποίησαν αἰσθησιν ἐν Πέρᾳ καὶ Σμύρνῃ, συγχρωτίζομενους ἀδελφικῶς μετ' ἀνθρώπων, εἰς τὴν θῆαν τῶν ὁποίων ἀκουσίως προφυλάττεις τὰ θυλάκιά σου. Ὁ εὐφυὴς Περῶτης κινεῖται μετὰ τῆς αὐτῆς ἀσφαλείας ἐν τε ταῖς αἰθούσαις τοῦ Πέρᾳ καὶ ἐν τῇ σκοροδοφόρῳ ἀτμοσφαιρᾷ τοῦ Γαλατᾶ· ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας αὐτοῦ ὁ Περῶτης φιλεῖ τὰ σκόροδα, φιλεῖ ὅμως αὐτὰ πλατωνικῶς, διότι τὸ *chic* τῷ ἀπαγορεύει τὴν γεῦσιν των.

«Φρονεῖς ὅτι ἀπατᾷς καὶ ὅμως ἐξαπατᾷσαι». Ἄν οἱ Περῶται ἦσαν φίλοι τῶν ῥητῶν, τοῦτο τὸ ἀπόφθεγμα ὄφειλον μεγάλοις χαρὰς νὰ ἐπιγράφωσιν ἐπὶ τῶν καταστημάτων αὐτῶν· ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀλλαγῇ ὁ φαῦλος καὶ ἀπαταιῶν δύναται οὕτως εὐκόλως νὰ ἐπιτύχῃ ὅσον ἐν Τουρκίᾳ. Ἡ δικαιοσύνη, οὕσα ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Τούρκων, ἀπονέμεται ὡς πάντα τὰ τουρκικά.

1. Σ. Μ. Ὁ κ. ἀνταποκριτῆς, ὅστις μετὰ τοσαύτης υπερβολικῆς πικρίας σαρκάζει ἐλαττώματα, ἅπερ σημειώτεον οὔτε γενικὰ παρ' ἅπασιν τοῖς Περῶταις εἶναι οὔτε ἀποκλειστικῶς μόνον ἐν Κων)πόλει ἀπαντῶνται, οὐδὲνα λόγον ποιεῖται περὶ τῶν τοχιδιωτῶν Εὐρωπαίων, οἵτινες εἰσὶ σημαντικὸν στοιχεῖον τῆς κοινωνίας τοῦ Πέρᾳ.

πλησίον τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν ὑφίστανται τὰ ξένα προξενεῖα, ἔχοντα ἴδιον τρόπον διαδικασίας, τοῦθ' ὅπερ εἶναι βεβαίως ἐξαισιον κατὰ πολλὰς ἐπόψεις, καθίστησιν ὅμως περιπλοκώτατον τὸν ὅλον διοργανισμόν. Ἄν τὰ προξενεῖα ἐμερίμων μόνον περὶ τῶν ἀληθινῶν ὑπηκόων αὐτῶν, θὰ εἶχε καλῶς, δυστυχῶς ὅμως ἔθος ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς ξένοις προξενείοις ἐν Τουρκίᾳ νὰ λαμβάνωσιν ὑπὸ τινος ὅρου λεβαντῖνους ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν, ἀμβλυποῦντες πολλὰκις περὶ τὴν ἐρευναν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν.

Πᾶς προστατευόμενος (οὕτω δὲ ἀποκαλοῦνται οἱ ὑπὸ τὴν ξένην προστασίαν λεβαντῖνοι) εἶν' ἐλεύθερος νὰ παραιτηθῇ ὅποτεν θέλῃ τῆς ὑπηκοότητος, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ διατελῇ ἐν καταστάσει ὑποδίκου. Ὡς ἐκ τούτου ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐν Κων)λει, ἀλλάσσοντες συχνότερον ὑπηκοότητα ἢ ὑποκάμισον. Ἀμα ὡς ἄνθρωπός τις τῆς ἀγορᾶς φενακίσῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ, κερδίζων οὐκ ὀλίγα χρήματα, καὶ φοβῆται δικαστικὴν ἐκ τούτου καταδίωξιν, σπεύδει ἀμέσως, πρὶν ἢ ἀρξῇται αὕτη, νὰ διαγραφῇ ἀπὸ τοῦ καταλόγου τοῦ προξενείου του, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ διατελεῖ τότε ὑπὸ τὴν τουρκικὴν προστασίαν. Ἀλλ' ἂν καὶ αὕτη τῷ καταστῇ φορτικὴ, ζητεῖ ἀμέσως ἄλλο ἄστυλόν, οὕτω δὲ κερδίζει καιρόν. Ὁ ζῆμιωθεις συνάδελφός του καταδιώκει αὐτὸν εἰς πάντα τὰ τουρκικὰ δικαστήρια καὶ τὰ ξένα προξενεῖα, ἕως ὅτου ἡ ὑπόθεσις καταντήσῃ τόσον πολυδάπανος, ὥστε προτιμᾷ μᾶλλον νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ ἐμπόριόν του ἢ νὰ καταδιώκῃ τὸν ἀντίδικον. Οὐχ ἥττον παρατηρῶ ὅτι οἱ ἄπιστοι οὗτοι προστατευόμενοι δὲν γίνονται εὐκόλως δεκτοὶ παρ' ἅπασιν τοῖς προξενείοις.

Ἡ μανία τῆς ἰδρύσεως τραπεζῶν καὶ ἐταιριῶν ὑφίσταται πάντοτε ἐν Κων)λει, μεθ' ὅλην τὴν θλιβεράν οικονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας· ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι τοῦλάχιστον ἡ μανία αὕτη παρήγαγε καὶ καλοὺς καρπούς· σιδηρόδρομοι κατεσκευάσθησαν, ἐργοστάσια ὠκεομύθησαν καὶ τράπεζαι ἰδρύθησαν. Ἐν Τουρκίᾳ ὅμως τὸ τέρμα τῶν «ιδρύσεων» εἶναι ἐν φύλλον χάρτου, καλούμενον *φιρμάνιον* τῆς ἐκχωρήσεως· παρόμοιον φύλλον πολλάκις ἐστοίχισε χιλιάδας λιρῶν ἕως ὅτου τουρκικοῖς γράμμασι διαπεποικίλμενον ἐπιδόθῃ τῷ ἐργολάβῳ. Ἀδικον ἤθελεν εἶναι τὸ κατακρῖναι ἀνεξαίρετως πάντας τοὺς εἰς Τουρκίαν ἐρχομένους μετὰ ἐργολαβικῶν προθέσεων, καθότι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες, ὑπὸ χρησίων διαθέσεων ἐμπορούμενοι, προσπαθοῦσι νὰ λάβωσι *φιρμάνιον* ἐκχωρήσεως, ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις καίουσιν τοὺς δακτύλους. Ὁ καλούμενος ἐργολάβος, ἥτοι ἐκεῖνος εἰς τ' ὄνομα τοῦ ὁποίου ἐκδίδεται τὸ *φιρμάνιον*, συνήθως οὐδὲν ἀπώλλυσιν, ἐκ τοῦ ἀπλουστάτου λόγου ὅτι οὐδὲν ἔχει ν' ἀπολέσῃ, ἐκτὸς ἴσως τοῦ χρόνου, ὅστις πάλιν ἐν Ἄνατολῇ δὲν εἶναι τόσον πολῦτιμος. Ὁ ἐργο-

λάβος εἶναι κυρίως μόνον ὁ προπαρασκευάζων τὸ ἔργον· αὐτὸς ἐφευρίσκει τὴν ὑπόθεσιν, κατόπιν δὲ ἐπὶ ὁλοκλήρους μῆνας πίνει καθ' ἑκάστην καφὲ ἐν πᾶσι τοῖς ὑπουργείοις καὶ καπνίζει σιγάρα, ἐνίοτε δὲ λαμβάνει συνέντευξιν καὶ μετὰ τοῦ Μ. βεζίρου, διεγείρει τὸ ὑπὲρ τοῦ σχεδίου ἐνδιαφέρον τῶν τραπεζιτῶν, συνεργάζεται μετὰ πραγματογνομόνων καὶ κατασκοπεύει τοὺς συναγωνιστάς. Οἱ πασσάδες ἐν τοῖς ὑπουργείοις εὐρίσκουσιν εἰς τὸ ἔπακρον ἐπαχθεῖς τὰς συνδιαλέξεις τοῦ ἐργολάβου, ἐν τούτοις μεθ' ὑπομονῆς ἀκροῶνται αὐτοῦ, διότι γινώσκουσιν ὅτι θὰ συμμετάσχωσι καὶ αὐτοὶ τοῦ κέρδους, εἴτε εὐδοῦμένον τοῦ ἔργου εἴτε μὴ. Οὕτως ὁ ἐν λόγῳ ἐργολάβος διάγει βίον καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τοῦ περωτικοῦ *chic*· εἶναι πανταχοῦ παρὼν καὶ γνωρίζει πάντας· ἂν δὲ ἀκούσῃς αὐτὸν ἀγορεύοντα περὶ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, εἶν' ἀδύνατον νὰ μὴ αἰσθανθῇς ἐκπληξιν· τὰς τουρκικὰς λίρας μνημονεύει κατὰ ἑκατοστὰς χιλιάδων, καὶ ἀρέσκειται νὰ ποιῇται λόγον περὶ τοῦ «συνδικάτου» αὐτοῦ, προφέρων τὰ ὀνόματα τῶν μεγαλειτέρων τραπεζιτῶν τῆς Εὐρώπης μετὰ τρομερᾶς ψυχραιμίας. Τὸ συνδικάτον ὅμως, ὅπερ παριστᾷ ὁ τοῦ *φιρμάνιου* κυνηγὸς ὅτι ἔχει ὀπισθὲν του, ὅλον ἐν φαίνεται ἀπομακρυνόμενον ἐφ' ὅσον προσεγγίζει ἡ ὥρα τῆς πραγματικῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐτι τὸ συνδικάτον διαλυθῇ εἰς νεφέλας, εἰσέρχεται ὁ δικηγόρος ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καθότι μόνον ἐκδοθέντος τοῦ *φιρμάνιου* πολλὰπλασιαζόνται αἱ δίκαι, καὶ ἐπὶ τέλους ὁ δικηγόρος εἶναι ὁ μόνος, ὅστις ἀποκτᾷ νόμιμον κρέδος ἐκ τῆς ὑποθέσεως, εἰ καὶ οἱ δικηγόροι ἐν Ἄνατολῇ, ἐνθα ὁ πονηρότατος κερδίζει πάντοτε, κατορθοῦσι ν' ἀντλήσωσι κέρδη δυνάμενα νὰ ὀνομασθῶσιν ἐννομα μόνον ἐνταῦθα. Αἱ χιλιάδες λιρῶν, ἃς ἐστοίχισε τὸ *φιρμάνιον*, ἐν μέρει μὲν ἀπορρόφῶνται ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διὰ τοὺς καταβληθέντας κόπους καὶ τὴν ἀναπόφευκτον πολυτέλειαν, ἐν μέρει δὲ ἐξαφανίζονται ἐντὸς τῶν εὐρυχώρων θυλακίων τῶν πασσάδων, καὶ τὸ ὑπόλοιπον καταβροχθίζει ὁ τοῦ δικηγόρου λογαριασμός. Τίς δὲ ζῆμιούται ἐκ τούτου; Συνδικάτον ὑπάρχει, ὡς εἴρηται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ ἐργολάβου· τὰ κατασπαταληθέντα δὲ πρὸς ἐκδοσὶν τοῦ *φιρμάνιου* κεφάλαια ἀπορρέουσιν συνήθως ἐξ ἐνός ἢ πλειόνων ἀνδρῶν, εἴτ' ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, εἴτ' ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐξ ὧν ὁ εἰς πολλάκις οὔτε καὶ γινώσκει τοῦ ἄλλου τὴν ὑπαρξιν.

Αἱ πλείεσαι τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ἐν Τουρκίᾳ διαλύονται ἐπὶ τέλους εἰς ἀτελευτήτους δίκας· ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν παλαίουσιν ἐτι διὰ τὰ τελευταῖα λείψανα τοῦ σπαταληθέντος κεφαλαίου, ὅταν δὲ οὐδὲν πλέον ἀπομείνη, τότε ἐφευρίσκουσιν νέαν ἐπιχείρησιν. Ἡ Τουρκία ἐνέχει πολλὰ μεταλλεῖα, ὧν τὰ πλεῖστα ἐγγέ-

νοντο μέχρι τούδε αντικείμενον ἐπιχειρήσεων, περὶ τοῦ πλούτου ὅμως αὐτῶν ὑφίστανται διάφοροι δοξασαί. Ἐν τῶν κυριωτέρων κωλυμάτων πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων εἶναι ἡ ἔλλειψις ὁδῶν καὶ μέσων μετακομίσεως, πρὶν δ' ἢ ἐπιληφθῶσι τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης ὡφελὸν νὰ κατασκευάσωσι καλὰς ὁδοὺς· περὶ τούτου ὅμως ὀλίγον ἐμερίμνων οἱ τῶν φερμανίων κουνήγοι καὶ δὲν ἐπεδίωκον ἄλλο τι εἰμὴ μόνον σιδηροδρόμους. Ἡ Τουρκία κατ' αὐτοὺς εἶναι εὐρεῖα χώρα, ἐν ἣ δύνανται πολλοὶ σιδηροδρόμοι νὰ χωρέσωσιν· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν οἱ σιδηροδρόμοι εἰσὶ μετὰ τὰ μεταλλεῖα τὸ δεύτερον ἀντικείμενον τῶν φερμανοθητῶν. Ἀλλ', ὡς κάμηλε, σὺ πλοῖον τῆς ἐρήμου, μὴ δειλιάσης, μηδὲ φοβηθῇς· ποθοῦσι μὲν νὰ σ' ἐξώσωσιν ἐκ τοῦ τόπου σου δι' ἀτμοκινήτων ἀμαξίων, ἀλλ' εἰς χεῖρας ἔχουσι χαρτίαν μόνον καὶ οὐδὲν περιπλέον.

Σύμβουλος τῆς

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ... ΚΩΦΑΛΛΟΣ

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἐτελεύτησεν ἐν Πετροπόλει ἐν βαθεῖ γήρατι ὁ Ἀλέξανδρος Μαίλλερ, σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας... κωφάλαος. Οὗτος, υἱὸς ὢν Ῥώσου ὑποσπαρατήγου, διέμενε παῖς ἐτι μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ μιᾶς ἀδελφῆς, κωφαλάων ἐπίσης, παρὰ τινι θείᾳ του, παιδαγωγῶ τῶν μεγάλων δούκων Μιχαὴλ καὶ Νικολάου, τοῦ κατόπιν αὐτοκράτορος. Ἐλθοῦσα ποτὲ ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Φεοδωρόβνα εἰς Παυλὸσκ, ἐνθα ἐποιούντο τὰς θερινὰς αὐτῶν διατριβάς, τοσοῦτον συνενικήθη ἰδοῦσα τοὺς μικροὺς κωφαλάους, ὥστε ἀμέσως ἀπεφάσισε νὰ ἰδρύσῃ ἐκπαιδευτήριον κωφαλάων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ μετεκαλέσατο εἰδήμονα μοναχὸν ἐκ Πολωνίας, καὶ τῷ 1806 συνέστη τοιοῦτον ἐκπαιδευτήριον. Ἐξ τῷ φρουρίῳ Παύλου, πρῶτοι δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐχρημάτισαν οἱ τρεῖς Μαίλλερ. Τῷ 1810 μετῆνέθη τὸ ἐκπαιδευτήριον εἰς Πετρούπολιν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐποιήσατο μεγάλας προόδους, καὶ ἐντὸς μικροῦ ἡπίστατο ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, κατῴρθωσεν ἁπλῶς καὶ νὰ διαβροῖ λέξεις τινάς. Ἐν ἔτει 1812 κατέλιπε τὸ ἐκπαιδευτήριον, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ὅμως ἀνδρὸς εἰδικοῦ ἐτελειοποιήθη ἔτι μάλλον, καὶ ἐζήτησε νὰ καταταχθῇ εἰς τὸ σύνταγμα τῶν οὐλάνων σωματοφυλάκων, ὅπερ δὲν τῷ ἐπετράπη. Τῇ προστασίᾳ ὅμως τῆς αὐτοκρατείας ἔλαβε δημοσίαν θέσιν, διορισθεὶς ὑπάλληλος ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ γραφείῳ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅθεν λόγῳ ἀσθενείας ἀπεχώρησε μόλις τῷ 1856, ἀδροπᾶτην λαβὼν σύνταξιν καὶ ἄλλας γενναίας ἀμοιβάς. Ἐγραψε δὲ πρὸ τινων ἐτῶν καὶ φυλλάδιον «περὶ τῆς συστάσεως τοῦ παιδευτηρίου τῶν κωφαλάων».

Κυρία Ε*

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἡθικαὶ τοῦ δούκως

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

308.

Ἡ μετριοφροσύνη τάσσεται μετὰ τῶν ἀρετῶν, πρὸς καταστολὴν τῆς φιλοδοξίας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ πρὸς παρηγορίαν τῶν μικρῶν ἀνθρώπων, ὧν καὶ ἡ ἀξία μηδαμινή, καὶ ἡ τύχη δύνουσι.

309.

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι κατὰ πεπωμένην μοῖραν ἀνόητοι, οἵτινες οὐχὶ μόνον αὐτοδούλως εἰς ἀνοησίας περιπίπτουσιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς τύχης ἐξαναγκάζονται εἰς τὸ ἀνοηταίνειν.

310.

Συμβαίνουνσιν ἐνίοτε ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ συμπτώματα τινα, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐξέρχεται σώος, εἰμὴ παραφρονῶν κατὰ τι.

311.

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, ὧν τὸ γελοιῶδες οὐδέποτε κατέστη καταφανές, διότι οὐδεὶς ποτε μετ' ἐπιμελείας αὐτὸ ἀνεζήτησε.

312.

Τῶν συνεντεύξεων ἐραστοῦ καὶ ἐρωμένης οὐδέποτε ἄπτεται ἡ ἀηδία, διότι διαρκῶς περὶ ἑαυτῶν λαλοῦσι.

313.

Διατί, ἐν ᾧ ἀρκοῦσαν ἔχομεν μνήμην πρὸς ἀνάμνησιν καὶ τῶν ἐλαχίστων συμβάντων τοῦ ἡμετέρου βίου, οὐδόλως ἐνθυμούμεθα ποσάκις διηγήθημεν αὐτὰ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον;

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στοιχεῖα μητρικῆς ζωολογίας.

Μήτηρ. Διατί ὁ πανάγαθος Θεὸς ἔδωκε τὴν ὁμιλίαν εἰς τὰ μικρὰ παιδάκια καὶ ὄχι καὶ εἰς τὰ γατάκια καὶ τὰ σκυλάκια;

Παῖδιον. (Μετά τινων στιγμῶν σκέψιν). Ὁ πανάγαθος Θεὸς ἔδωκε τὴν ὁμιλίαν εἰς τὰ παιδάκια διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ φωνάζουν ὅταν τὰ λούζουν.

*

*

Ὁ λόρδος Χ... ἔχων γυναῖκα ἐρασιμωτάτην, μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον νυμφευθεὶς γυναῖκα λίαν κακότροπον. Φίλος τις ἐλθὼν εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ τὸν ἐρώτησε·

— Καὶ ποῦ εἶνε ἡ σύζυγός σας;

— Ἡ σύζυγός μου εἶνε εἰς τοὺς οὐρανούς... ἡ κυρία Χ... εἶνε εἰς τὴν αἴθουσαν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Ἐνίοτε ὁ ἔχων πνεῦμα ἀνοήτως φέρεται, οὐδέποτε ὅμως ἀνοηταίνει ὁ ἔχων κρίσιν.

* Ὁ φόβος εἶνε ἕλκος τῆς ψυχῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ ὀ γαλλικὸς τύπος διοργανίζει μεγάλην ἑορτὴν ὑπὲρ τῶν πολυαριθμῶν θυμάτων τῶν πλημμυρῶν, αἵτινες πρὸ μικροῦ συνέβησαν ἐν Ἰσπανίᾳ, φοβεράς ἐπενεγκοῦσαι καταστροφάς εἰς τοὺς κατοίκους.

Ἐν τῶν κυριωτέρων ἔργων τῆς ἑορτῆς ταύτης ἔσται ἡ δημοσίευσις ἐνὸς μόνου ἀριθμοῦ εἰκονογραφημένης ἐφημερίδος περιέχοντος ὕλην, ὁμοίαν τῆς ὁποίας δὲν ἐδημοσιεύθη μέχρι τούδε. Τὰ ἐν αὐτῇ ἄρθρα ἔσονται τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν ἐν τῇ φιλολογίᾳ, τῇ πολιτικῇ, τῇ ἱστορίᾳ, ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς τέχναις. Οἱ διασημότεροι καλλιτέχναι παρέχουσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν διὰ τὰς εἰκόνας καὶ τὰ σχεδιογραφήματα, καὶ ἤρξαντο ἤδη τοῦ ἔργου. Ἡγεμόνες, πρίγκηπες, οἱ γνωστότεροι ἄνδρες καθ' ἅπασαν τὴν ὑφήλιον πέμπουσι τὰ αὐτογραφα αὐτῶν, ἅτινα σχηματίζουν τὴν πλουσιωτέραν καὶ λαμπροτέραν συλλογὴν, ἥτις ἔσται ὡς ἐνθύμιον τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἡμῶν.

Ἡ ἐκδοσις τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου φύλλου τῆς εἰκονογραφημένης ταύτης ἐφημερίδος ἀνετέθη εἰς τοὺς κυρίους Plon et Cie τῶν Παρισίων, πωληθήσεται δὲ τοῦτο ἅπανταχοῦ τῆς γῆς ὑπὲρ τοῦ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ τῆς ἀνακουφίσεως τῶν ἐκ τῶν πλημμυρῶν παθόντων.

Ἡ διευθυντὴς τῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ταχυδρομείων ἐδημοσίευσεν κατ' αὐτὰς ἐγκύκλιον, δι' ἣς ὑπενθυμίζει εἰς τὸ κοινὸν ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν ἐπιστολῶν πρέπει νὰ περιέχωσι καὶ τὸ ὄνομα τῆς Πολιτείας, ἣς μέρος ἀποτελεῖ ἡ πόλις εἰς ἣν ἀποστέλλεται ἡ ἐπιστολή. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς δυσκολίας εἰς εὔρεσιν τῆς σημειωμένης πόλεως ἡ ἐγκύκλιος σημειοῖ ὅτι ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ὑπάρχουσιν 20 πόλεις ὀνομαζόμεναι Οὐίλιαμσβούργον, 18 Βρουκλάν, 5 Βαλτιμόρη, 10 Βαγκόρ, 11 Βούφαλον, 12 Βοστόν, 17 Βούρλιγκτον, 9 Χικάγο, 8 Κιγκινάτοι, 10 Κλεβεράνδην, 19 Κολούμβας, 25 Δάητον, 5 Δετρουᾶ, 15 Λουϊβίλλην, 8 Ἀλφα, 8 Ὠμέγα καὶ 159 Οὐάσιγκτων. Προσέτι δὲ τὰ ὀνόματα 600 πόλεων ἄρχονται ἀπὸ τῆς λέξεως Οὐέστ, καὶ 625 ἀπὸ τῆς λέξεως Νέα.

Ἡ διευθυντὴς τῆς εταιρίας τῶν τηλεφώνων ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν πρακτικὴν χρησιμότητα τῆς νέας ἐφευρέσεως, γράφει εἰς τὸν «Χρόνον» τὰ ἑξῆς· «Διὰ σειρᾶς συρμάτων συνδεομένων μετὰ τοῦ κεντρικοῦ γραφείου τῆς εταιρίας δύναται τις νὰ συνδιαλέγηται ἐξ ἀποστάσεως 15 μιλίων ὡς ἀπὸ δωματίου εἰς δωματίον. Κύριός τις, οὗ ἡ οἰκία ἐτέθη εἰς συνάφειαν μετὰ τοῦ γραφείου τῆς εταιρίας, ἀπῆλθε μίαν ἡμέραν ἐπὶ θήραν· ὅτε δ' ἐπανῆλθε τὸ ἑσπέρας, ἀνεγνώσθησαν αὐτῷ διὰ τοῦ τηλεφώνου σπουδαῖαι ἐπιστολαί, εἰς ἃς ἀπῆντησεν ἐπ' ἱσῆς διὰ τοῦ τηλεφώνου. Ἐπειδὴ ἦτον ἀναγκαῖα συνδια-

λεξίς μετὰ τοῦ δικηγόρου του, ἐτέθη εἰς συνάφειαν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ ἡμετέρου γραφείου. Λαβὼν ἐκ Νεοβοράκου σπουδαῖον τηλεγράφημα, ὑπηγόρευσε εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον τὴν ἀπάντησιν, ἥτις περιῆλθεν εἰς τὸν πρὸς δὲν ὅρον τρεῖς ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρώτου τηλεγραφήματος ἐξ Ἀμερικῆς. Ἐνὶ λόγῳ, ὁ μνησθεὶς κύριος ἐργασίαν, ἥτις ἄλλοτε θὰ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ περιφέρηται ἡμίσειαν ὅλην ἡμέραν ἐν τῇ πόλει, διεξήγαγεν ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας καὶ καθήμενος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ του».

Τὸν μακροβιότατον τῶν ἀνθρώπων ἀνεκάλυψε πρὸ μικροῦ ὁ Λουδοβίκος Φιγιέ εἰς τὴν δημοκρατίαν τοῦ Ἀγίου Σαλβατόρ. Τὸ θαῦμα τοῦτο, ὅπερ ὑπερέβη τὸ 160 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀνομάζεται Μιχαὴλ Σόχης. Ζῇ μετ' ἄκρας τάξεως, καὶ ἀποδίδει τὸ ἐκτακτὸν γῆρας του εἰς τὴν ἐγκράτειαν. «Τρώγω ἅπαξ μόνον τῆς ἡμέρας, ἔλεγεν ἐσχάτως πρὸς ἰατρὸν, ὅστις τὸν ἐπεσκέφθη ἐκ περιεργείας· ἀλλὰ μόνον θρεπτικὰς οὐσίας. Τὸ γεῦμά μου διαρκεῖ ἡμίσειαν ὥραν. Τὴν 1 καὶ τὴν 15 ἐκάστου μηνὸς μένω νῆστις, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην πίνω ὅσον δύναμαι πλειότερον ὕδωρ. Τοῦτο εἶναι τὸ μυστήριόν μου».

Οἱ εὐποροὶ Σῖναι νυμφεύουσι τοὺς μὲν υἱοὺς των ἅμα συμπληρώσαντας τὸ δέκατον ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας των, τὰς δὲ θυγατέρας των ἅμα εἰσελθούσας εἰς τὸ τρισκαίδεκατον. Οἱ πτωχότεροι νυμφεύονται ὅποτεν κατορθώσωσι νὰ συλλέξωσι τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς νύμφης καὶ τὰ ἐξόδα τοῦ γάμου. Πολλάκις ὁ πέννης πατὴρ λαμβάνων ἐκ τοῦ ὀρφανοτροφείου τὸ πρῶτον τυχὸν κοράσιον, παραδίδει αὐτὸ τῇ ἰδίᾳ συζύγῳ ἵνα τὸ ἀναθρέψῃ, καὶ τὸ προορίζει ὡς μελλόνυμφον τοῦ υἱοῦ του. Οὕτω καταφαίνεται ἡ φειδῶ καὶ ἡ πρόνοια ἐφ' ἣ συνήθως διαπρέπουσιν οἱ Σῖναι, διότι πρῶτον μὲν ἐξοικονομοῦνται τὰ χρήματα ἀνθ' ὧν ἐμελλεν ἡ ἀγορασθῇ ἡ νύμφη, εἰτα δὲ ἀνατρέφεται ἡ κόρη ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ συμμορφοῦται ἐξ ἀπαλῶν ἐνύχων πρὸς τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς οἰκογενείας· τελευταῖον, ἐὰν ἀποδειχθῇ αὕτη δύσκολος, δύστροπος καὶ ἀπειθὴς ἀποπέμπεται παραχρῆμα τῆς οἰκίας ἀνευ τοῦ θορύβου καὶ τῶν σκανδάλων, ἅτινα συμβαίνουσιν ὅσακις ἐγγαμος ἦδη ἡ γυνὴ ἀποπέμπεται εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν τῆς.

Κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς στατιστικῆς ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς ἀνέρχεται εἰς 1 δισεκατομμύριον καὶ 427 ἑκατομμύρια, οὕτως διανενημένα ἐπὶ τῶν πέντε ἡπείρων· τὴν μὲν Εὐρώπην κατοικοῦσι 309 ἑκατομμύρια, τὴν Ἀσίαν 824, τὴν Ἀφρικὴν 199, τὴν Ὠκεανίαν 4,500,000 καὶ 85 ἑκατομμύρια κατοικοῦσι τὴν Ἀμερικὴν.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν κατοίκων τούτων πόσοι ἀπονήσκουσι κατ' ἔτος; Ἰδοὺ ἐρώτησις, ἣν

ὀλίγοι ἔσως ἔκαμαν πρὸς ἑαυτούς. Βεβαίως ὁ κατ' ἀκρίβειαν προσδιορισμὸς τοῦ πράγματος εἶνε ἔργον οὐχὶ τοσοῦτον εὐκόλον· διὰ τοῦτο περιορίζομεθα λαμβάνοντες ὡς μέτρον συγκρίσεως τῆς θνησιμότητος καθ' ὅλην τὴν γῆν τὸν μέσον ἀριθμὸν τῶν ἐν Γαλλίᾳ κατ' ἔτος ἀποθνησκόντων.

Κατὰ τὰς στατιστικὰς πληροφορίας ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀνέρχεται εἰς 4 περίπου ἑκατομμύριον κατ' ἔτος, ἤτοι 2,800 ὡς ἔγγιστα καθ' ἑκάστην. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἡ θνησιμότης εἶνε σχετικῶς ἐλάττων ἢ ἐν ἄλλαις χώραις, ἐν αἷς ὡς ἐκ τῶν συχῶν ἐπιδημιῶν ἡ θνησιμότης εἶνε κατὰ τὸ τρίτον μεγαλειτέρα ἢ ἐν Γαλλίᾳ.

Μολαταῦτα, ἔτι καὶ ἂν ὡς μέτρον εἰς προσδιορισμὸν τῆς θνησιμότητος καθ' ὅλην τὴν γῆν λάβωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Γαλλίᾳ θνησκόντων, εὐρίσκομεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν θνησκόντων κατ' ἔτος εἰς ὅλην τὴν γῆν ἀνέρχεται εἰς 35, 693,350, ἤτοι καθ' ἑκάστην 97,790 ἀνθρώπων.

Ἐν τούτοις παρὰ πᾶσαν τὴν ἀθρόαν ταύτην ἀποδημίαν τῶν κατοικούντων τὸν πλανήτην ἡμῶν, οὐδεὶς φόβος ἐρημώσεως δι' αὐτὸν ὑπάρχει, ἀφοῦ τὸ ἐκ τῶν ἀποδημιῶν τούτων κενὸν ἀναπληροῦται διὰ νέων γεννήσεων, αἵτινες ἀκριβῶς ὑπολογίζονται εἰς 70 ἀνὰ πᾶν λεπτὸν τῆς ὥρας, ἤτοι 104,800 καθ' ἑκάστην.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἡ θερμότης τῶν ποδῶν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος εἶνε πάντοτε σημεῖον εὐεξίας καὶ ὑγείας τοῦ σώματος. Τούναντίον πόδες ψυχροὶ δύνανται νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν εἰς γένεσιν ἀσθενειῶν, οὐκ ὀλίγοι δ' εἰσὶν οἱ ἀναγράψαντες εἰς ἀξίωμα τὴν γνώμην τοῦ διασήμευ ἱατροῦ Boerhaave· «Μὲ κεφαλὴν ψυχρὰν καὶ τοὺς πόδας θερμοὺς δύνασθε νὰ περιπαίζητε ἀφόβως τοὺς συναδέλφους μου».

Λεπτομερέστερον ἐξετάζει τὸ ζήτημα χάριν τῶν πολλῶν ὁ ἱατρὸς Félix Brémont ἐν τοῖς ἐπομείοις.

Διὰ τὰ ἰσχυρὰ σώματα, τὰ καλῶς τρεφόμενα καὶ ἐνδύμενα, λέγει ὁ ἱατρὸς οὗτος, τὸ μέτριον ψυχρὸς δὲν εἶνε πρᾶγμα βλαβερόν. Ἐὰν ἐξ ἐνὸς ἐλαττόνῃ τὴν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος γινομένην διαπνοὴν, ἐξ ἄλλου ὀξύνει τὴν ὀρεξιν, ἐξαφανίζει τὴν σφοδρὰν δίψαν, ἐπιταχύνει τὴν πέψιν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς ἐκκενώσεως τῶν ἐν τῷ σώματι περιττῶν ὕλων. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ψυχρᾶς θερμοκρασίας ἢ ἐν καιρῷ τοῦ καύσωνος ἡρεμοῦσα θέρψις ἐξεγείρεται εἰς ἰσχυρὰν ἐνέργειαν· τὸ αἷμα γίνεται ἀφρονώτερον, ἢ ἀντίληψις τοῦ πνεύματος ἐναργεστέρα καὶ βαθύτερα ἢ σκέψις· ἐν γένει ὁ ἀνθρώπος αἰσθάνεται ἑαυτὸν κατὰ τε τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ἐν πλήρει εὐεξίᾳ. Δι' αὐτὰ αὐτοῦ τὰ πλεονεκτήματα ὁ χειμὼν δικαιούται βεβαίως νὰ ἀρέσκη εἰς τοὺς εὐτυχεῖς τῆς γῆς.

Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς πρὸς τὰ ἀσθενῆ σώματα, τὰ κακῶς τρεφόμενα καὶ ἀνεπαρκῶς ἐνδύμενα. Διὰ τούτους, τοὺς ἀποκλήρους τῆς βασιλείσεως Τύχης, ὁ χειμὼν δὲν ἔχει τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἀνωτέρω ἀνεφάραμεν, ἀλλ' εἶνε σκληρὰ δοκιμασία, ἣν μετὰ βασιάνων πολλῶν ὀφείλουσιν οἱ δυστυχεῖς νὰ διανύσωσι. Κατὰρξοι συχνοὶ, ρευματισμοὶ τῶν μυῶν καὶ τῶν ἀρθρώσεων, πυρετοὶ, βρογχίτιδες καὶ πνευμονίαι ἐπισκέπτονται αὐτούς· ἡ ἀναιμία δὲν βραδύνει νὰ ἐπέλθῃ· αἱ λειτουργίαι πᾶσαι διαταράσσονται καὶ ἐπέρχεται ἀτονία καὶ μαρasmus· οὐκ ὀλίγοι δὲ τῶν οὕτω διακειμένων θνήσκουσιν εἰς τὰς ἀγκάλας δολεροῦ ὕπνου.

Ἀλλ' ἐὰν πλούσιοι καὶ πένητες δὲν εὐρίσκονται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ἀπέναντι τοῦ ψύχους, ἐὰν οἱ δεύτεροι ὑποφέρουσιν ἐξ αὐτοῦ πλειότερον ἢ οἱ πρῶτοι, οὐχ ἥττον ἀμφοτέρω πληρόνουσι τὸν φόρον αὐτῶν εἰς τὸν δεσπότην χειμῶνα. Ὅτε μὲν ἐξ ἀμελείας, ὅτε δὲ ἐξ ἀνάγκης, καὶ οὗτοι καὶ ἐκεῖνοι ἐκτίθενται συχνὰ εἰς ἀσθενείας, ἃς φέρει μεθ' ἑαυτῆς ἡ ὥρα τοῦ ψύχους καὶ τῶν πάγων.

Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ τις καλῶς κατὰ τοῦ ψύχους, δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ προσέχη εἰς τοὺς πόδας του. Τὸ νὰ ἐκλαμβάνῃ τοὺς πόδας ὡς θερμόμετρον τοῦ σώματος εἶνε συνετὸν, ἀλλὰ ὅλως ἀνόητον εἶνε τὸ νὰ μεταποιῇ αὐτοὺς εἰς θερμάστραν.

Ἡ φρόνησις ἀπαιτεῖ ἵνα μόνον ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ θερμαίνωνται πλησίον τοῦ πυρὸς τὰ κάτω ἄκρα τοῦ σώματος. Σπανιώτερον δὲ θὰ ἀναγκάζεται τις νὰ πράττῃ τοῦτο, ἐὰν φροντίζη περὶ καλῆς ὑποδήσεως, τούτέστι νὰ φορῇ πάντοτε καλὰ μὲν (κάλτσας) καθαρά, ὑποδήματα δὲ μαλακὰ καὶ ἀδιαπέραστα εἰς τὸ ὕδωρ. Πύραυνα καὶ ἐν γένει πᾶσα θέρμανσις δι' ἀνθρώπων εἶνε ἀπηγορευμένη.

Οἱ ὑγιεῖς ἄνδρες ὀφείλουσι νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τοῦ ψύχους μόνον διὰ τῶν ἐνδυμάτων, σκεπάζοντες ὅλα ἐν γένει τοῦ σώματος τὰ μέλη ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω. Χωρὶς δὲ νὰ θέλωμεν νὰ διαψεύσωμεν τὸν εἰπόντα ὅτι αἱ γυμνάσεις οὐδέποτε κρύουσι, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶνε ἄσκοπον νὰ συμβουλευσωμεν αὐτὰς νὰ καλύπτωσι τοὺς ὥραίους αὐτῶν ὅλους ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ἐὰν θέλωσι ν' ἀποφύγωσι τὰς περιπνευμονίας, αἵτινες εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ σῶμα πολὺ εὐκολώτερον διὰ τῶν γυμνῶν ὤμων ἢ διὰ τῶν ποδῶν.

Θέλετε τελευταῖον καὶ συμβουλὴν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ψύχους; Ἴδου αὐτή· ἐργασία καὶ κίνησις. Κινεῖσθε, ἐργάζεσθε, περιπατεῖτε, μὴ μένετε καθόλου ἄργοι, ἐὰν θέλετε οὕτε εἰς τοὺς πόδας οὕτε εἰς τὸ σῶμα νὰ αἰσθανθῆτε ποτὲ ψυχρὸς.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Σελ. 721, στήλ. α', στίχ. β'. Ἀντὶ ἐπὶ ἐπαναστάσεως, ἀν' ἀγν. ἐν ἔτει 1832.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ· ΤΥΠΟΝ ΚΕΡΡΙΝΓΗΣ, ΟΔΟΝ ΜΙΑΤΙΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΝ ΝΙΚΙΟΥ, 15